

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav speciálněpedagogických studií

Bakalářská práce

Kristýna Kučerová

Volnočasové aktivity dětí (žáků) se sluchovým postižením

Olomouc 2022

vedoucí práce: Mgr. BcA. Pavel Kučera, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „*Volnočasové aktivity dětí (žáků) se sluchovým postižením*“ vypracovala sama pod odborným vedením. Dále prohlašuji, že všechny užití zdroje jsou zahrnuty v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne 17. 2. 2022

Podpis:

Poděkování

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce Mgr. BcA. Pavlovi Kučerovi, Ph.D., za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině, svému partnerovi za podporu. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat všem dětem, které mi s mou prací pomohly, a také svým kolegyním Mgr. Maríně Štibrányiové a Mgr. Barboře Šnajdrové za pomoc a za možnost výzkumu. Nakonec bych ráda poděkovat Bc. Pavle Ševčíkové za jazykovou korekturu.

Obsah

Úvod	6
1 Sluchové postižení	7
1.1 Definice	7
1.2 Sluchové vady	7
1.3 Komunikační systémy	8
1.3.1 Orální a auditivní přístup	8
1.3.2 Simultánní komunikace	9
1.3.3 Totální komunikace	9
1.3.4 Bilingvální přístup	10
1.4 Komunikační techniky	11
1.4.1 Orální komunikační systémy	11
1.4.2 Vizuálně-motorické komunikační systémy	13
1.5 Kompenzační pomůcky	15
2 Volný čas	17
2.1 Definice pojmu	17
2.2 Funkce volného času	17
2.3 Volnočasové instituce	18
2.3.1 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	18
2.3.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení	20
2.3.3 Výchovná zařízení pro ústavní výchovu	20
2.3.4 Nestátní neziskové organizace a další	20
2.4 Volnočasové aktivity u sluchově postižených	21
3 Hra	22
3.1 Definice pojmu	22
3.2 Třídění her	22
3.3 Příprava a průběh hry	23
3.4 Popis hry	24
3.5 Specifikace her u sluchově postižených	25
4 Praktická část	26
4.1 Vymezení cíle a metodologie výzkumu	26
4.1.1 Hry venku	27
4.1.2 Hry uvnitř	27
4.2 Předvýzkum	28

4.3	Charakteristika výzkumného vzorku	29
4.4	Vlastní výzkumné šetření	32
4.4.1	První výzkumné šetření	35
4.4.2	Druhé výzkumné šetření	37
4.5	Závěry výzkumného šetření	39
4.5.1	Hry venku	39
4.5.2	Hry uvnitř	41
	Závěr	42
	Seznam bibliografických citací	44
	Seznam obrázků, tabulek a grafů	48
	Seznam příloh	50

Úvod

Úvodem této práce autorka vysvětluje obsah práce společně s jejími cíli a následujícími plány. Práce obsahuje dvě části, teoretickou a praktickou.

V teoretické části se autorka zabývá základními pojmy tématu, jimiž jsou hra, volný čas a teorie sluchově postižených. V každé kapitole je uveden základ teorie. V kapitole o teorii hry jsou uvedeny znaky hry a také třídění a základní popis. V kapitole o volném čase je uvedeno využití volného času, volnočasové aktivity a také volnočasové instituce. A v poslední teoretické kapitole o teorii sluchově postižených jsou okrajově uvedeny sluchové vady, dále také diagnostika sluchových vad, a nakonec i komunikační systémy.

V prvních dvou kapitolách praktické části je uvedeno a popsáno 15 her pro venkovní užití a 15 her pro hry uvnitř. Hry jsou cíleně vybrány z různých kategorií, pro různý počet dětí a s různými pomůckami. Cílem bylo z 30 her vybrat 15 her, které se pomocí pozorování a následnou aplikací bude autorka snažit vyzkoušet a ověřit. Hry budou aplikovány na děti s kochleárním implantátem z běžných škol. Byl vybrán tábor, se kterým má autorka zkušenosti. Dále bude v praktické části popis vybraných respondentů a následný popis průběhu aplikace her.

Cílem je ověřit vhodnost vybraných her u dětí se sluchovým postižením. Vizí autorky je práci rozvíjet i nadále v budoucnu a aplikovat tyto všechny hry na děti s kochleárním implantátem z běžných škol a také na děti se sluchovým postižením ze škol pro sluchově postižené.

Výsledek práce je možné rozšířit do školních družin ve školách pro sluchově postižené, ale i do škol běžných. Dále je možné práci rozšířit mezi volnočasové pedagogy a případně ji také publikovat.

1 Sluchové postižení

Kapitola vysvětluje problematiku sluchově postižených, informuje o dělení sluchových vad a zabývá se také komunikačními systémy.

1.1 Definice

„Surdopedie (z latinského surdus – hluchý – a řeckého paideia – výchova) představuje speciální pedagogickou disciplínu, která se zabývá výchovou, vzděláváním a rozvojem jedinců se sluchovým postižením.“ (Horáková, 2012, s. 9)

Pojmenování sluchové postižení je velmi obecné. Do této skupiny patří osoby neslyšící, nedoslýchavé i ohluchlé (Horáková, 2012).

Dle Hrubého (1997) jde o obecný termín, mezi které lze zařadit i pojmy „hearing impaired, Hörgeschädigte, so sluchovými defekty či deficient auditif“.

1.2 Sluchové vady

Skálová (2011) uvádí tři typy dělení sluchových vad:

- a) podle stupně;
- b) podle doby vzniku;
- c) podle místa poškození sluchového orgánu.

a) Podle stupně:

NÁZEV	VELIKOST ZTRÁTY
Normální sluch	0–25 dB
Lehká nedoslýchavost	26–40 dB
Středně těžká nedoslýchavost	41–55 dB
Těžká nedoslýchavost	56–70 dB
Praktická hluchota	71–90 dB

Úplná hluchota	Více než 90 dB
----------------	----------------

Tab. 1: Dělení podle stupně sluchové vady (Kochlear.cz, vlastní zpracování)

b) Podle doby vzniku (Hrubý, 2005 in Skálová, 2011):

1. vrozené – genetika a komplikace v prenatálním vývoji;
2. získané – úraz či nemoc (Horáková, 2012);
  - a. získané před fixací řeči (prelingvální) – do 6 let věku dítěte;
  - b. získané po fixaci řeči (postlingvální) – kdykoliv po období ukončeného vývoje řeči;
3. dědičné.

c) Podle místa poškození orgánu (Horáková, 2012):

1. převodní – narušení převodu ve vnějším či středním uchu;
2. percepční – defekt v Cortiho orgánu v hlemýždi či problém ve sluchovém nervu;
3. smíšená – kombinace převodní a percepční.

1.3 Komunikační systémy

Hrubý (1997) dělí komunikační systémy na orální metodu, totální komunikaci a bilingvismus. Langer, Suralová (2013) tyto systémy ještě zpřesňují na: orální a auditivní přístup, simultánní komunikaci, totální komunikaci a bilingvální přístup.

1.3.1 Orální a auditivní přístup

„Orální metoda považuje za vůbec nejdůležitější charakteristiku člověka jeho schopnost ovládnutí mluvené řeči. Všechno musí být obětováno jednomu jedinému cíli – naučit neslyšící dítě mluvit. Mluva je dokonce považována za mnohem důležitější než vzdělání!“ (Hrubý, 1997, s. 9)

Langer, Suralová (2013) ještě určují několik typů oralismu:

- a) čisté orální monoligvistické systémy – málo využívány z důvodu finančních nákladů a ne příliš účinného systému;
- b) orální monolingvní systémy, doplňované vizuálně-motorickými markery slovní podstaty – podpora prstové abecedy a znaků při porozumění;
- c) orální bimodální systémy doplňované vizuálně-motorickými markery neslovního typu – podpora gesty, znaky a mimikou.

Jde o metodu, která byla zavedena již na přelomu 17. a 18. století v Holandsku. Její dopad byl tak markantní, že *„byla roku 1894 uznána jako jediný vyučovací prostředek ve všech zemských ústavách“* (Langer, Souralová, 2013, s. 35).

Langer, Souralová (2013) uvádějí, že je orální metoda založena primárně na vizualizaci mluvené řeči – odezírání. Dále je důležité kompenzovat zbytky sluchu pomocí logopedie a dále za pomoci sluchové reedukace. Velmi často se k orální metodě užívá prstová abeceda jako podpůrný komunikační prostředek.

V České republice se orální metodou zabývá jedna základní škola, konkrétně Gymnázium, Střední odborná škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27 (dostupné z: <https://www.jecna27.cz/>).

1.3.2 Simultánní komunikace

„Termínem systém simultánní komunikace je obecně označován systém, kdy je v komunikačním procesu používán příslušný většinový jazyk, který je paralelně doplňován dalším komunikačním systémem.“ (Langer, Souralová, 2013, s. 38)

V České republice není základní škola, která by vyučovala touto formou komunikace.

1.3.3 Totální komunikace

Totální komunikace vznikla ve 20. století na popud amerických neslyšících, kteří byli nespokojeni se vzděláváním orální metodou. Jedná se o kombinovanou formu komunikace. Patří sem: gesta, mimika, znakový jazyk, prstová abeceda, sluchová analýza a reedukace sluchu, odezírání, psaná forma a mluvená řeč (Langer, Souralová, 2013).

Jde o individuální přístup, při němž je třeba se přizpůsobit dítěti. Cílem je rovnocenný vývoj. Dítě si nakonec může vybrat, jakým způsobem komunikace se chce dorozumívat. Nejedná se o používání všech těchto složek dohromady, ale o jejich oddělování a kombinování. Často se stává, že se totální komunikace přeformuje do komunikace simultánní. (Langer, Suralová, 2013).

V České republice se většina škol zaměřuje na vzdělávání formou totální komunikace. Jako příklad si můžeme uvést školy v Olomouci, Brně, Valašském Meziříčí, Ostravě, Českých Budějovicích či Plzni.

1.3.4 Bilingvální přístup

Jde o přístup, který se překládá jako dvojjazyčný. Začal se používat ve Skandinávii (Janotová, Svobodová, 1998). Principy bilingválního systému byly zaznamenány již v polovině 19. století v Praze (Langer, Suralová, 2013).

„Bilingvální vzdělávání přiznává národnímu znakovému jazyku zcela rovnoprávný statut s národním mluveným jazykem. Většina vzdělávacích předmětů se vyučuje v ryzím znakovém jazyce. Při něm nelze současně mluvit. Mluvený národní jazyk se žáci učí v samostatných hodinách stejně, jako se slyšící žáci učí cizí jazyk.“ (Hrubý, 1997, s. 204)

Langer, Suralová (2013) dělí bilingvismus na dva typy:

- a) bilingvismus simultánní – oba jazyky se učí současně;
- b) bilingvismus sekvenční – nejdříve se učí jeden jazyk a následně druhý.

Bilingvální vzdělávání probíhá za přítomnosti dvou pedagogů – neslyšícího pedagoga jako rodilého mluvčího znakového jazyka, který dítěti ukazuje i komunitu, a také slyšícího pedagoga. Tento přístup je pro školy nákladný finančně i personálně. Chybí kvalifikovaní pedagogové, jež by měli dostatečné znalosti v českém jazyce i v českém znakovém jazyce (Langer, Suralová, 2013).

V České republice existují dvě školy, které vzdělávají bilingvální metodou. Jde o Vyšší odbornou školu, Střední školu, Základní školu a Mateřskou školu, Hradec Králové, Štefánikova 549 (dostupné z: <https://neslhk.com/>) a Střední školu, Základní školu a Mateřskou školu pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169 (dostupné z: <http://www.vymolova.cz/>).

1.4 Komunikační techniky

„Komunikaci můžeme z pohledu teorie komunikace chápat jako sociální interakci, v užším smyslu jako jazykové jednání.“ (Kučera, Langer, 2012, s. 37)

Právě proto, že komunikace je potřebou všech lidí, používají lidé se sluchovým postižením systémy verbální povahy.

Podle formy existence rozlišujeme (Kučera, Langer, 2012):

- a) Orální komunikační systémy:
  - 1. mluvená řeč;
  - 2. čtení a psaní;
  - 3. odezírání.
- b) Vizually-motorické komunikační systémy:
  - 1. prstové abecedy;
  - 2. umělé znakové systémy;
  - 3. znakové jazyky.

1.4.1 Orální komunikační systémy

„Orální komunikační systémy, zvláště pak jejich mluvená podoba (mluvená řeč), jsou ve své zvukové a psané podobě základním a nejdůležitějším prostředkem komunikace a získávání informací.“ (Kučera, Langer, 2012, s. 39)

1.4.1.1 Mluvená řeč

Jedná se o nejpoužívanější způsob komunikace na celém světě. Aby se člověk plně socializoval do společnosti, je třeba zvládnout mluvenou řeč. Ale právě u osob se sluchovým postižením je řeč obvykle nějakým způsobem narušena. Může být postižena (u nedoslýchavých osob) nebo přerušena (u osob se ztrátou sluchu v určitém věku) či omezena (u osob s těžkým postižením sluchu). Vzhledem k tomu, že je mluvená řeč u osob se sluchovým postižením narušena, je tedy i znesnadněn přístup k informacím i mluvené podoby. Míra funkčnosti řeči

závisí na mnoha faktorech. Proto je v tomto ohledu velmi potřebná logopedická péče (Krahulcová – Žatková, 1996).

1.4.1.2. Čtení a psaní

Čtení a psaní jsou písemnou formou mluveného jazyka, proto jde také o druhý nejčastěji používaný komunikační systém na světě. U osob se sluchovým postižením nemůžeme psaním plnohodnotně nahradit komunikaci, a to hlavně z hlediska nedostatečné funkční gramotnosti (Kučera, Langer, 2012).

K nejčastějším faktorům, které ovlivňují porozumění textu, lze pak řadit (Souralová, 2005):

- strukturu mentálního slovníku;
- morfologickou a syntaktickou stavbu textů;
- pojmenování na základě vnější podobnosti nebo vnitřní spojitosti v textech;
- mezery v inferenčních procesech.

1.4.1.2 Odezírání

„Odezírání je odhadování vyslovovaných slov z pohybu mluvidel – rtů, zubů, jazyka, lícních svalů. Již z principu není možné odezírat vše.“ (Hrubý, 1998, s. 1)

Právě proto, že osoby se sluchovým postižením mají omezenou možnost vnímat řeč sluchem, je pro ně odezírání nezastupitelné. Je to také jeden z mála způsobů, jak můžou osoby se sluchovým postižením řeč vnímat. Odezírání však nenahrazuje řeč stoprocentně. Odezírání je možno rozvíjet nácvikem, a hlavně častým tréninkem (Kučera, Langer, 2021).

V rámci odezírání musí být také dodrženy určité zásady (Kučera, Langer, 2021):

- vhodná vzdálenost;
- stejná výšková úroveň očí odezírajícího a úst odezíraného;
- dobrá viditelnost na ústa;
- osvětlení obličeje odezíraného zepředu, nejlépe bílým rozptýleným světlem;

- u žen je vhodné mírné zvýraznění okrajů rtů rtěnkou;
- u mužů oholená tvář (bez kníru, nebo dokonce plnovousu);
- odstranění všech pozornost rozptylujících a odvádějících prvků na hlavě a obličeji;
- lehce zvýrazněná kontura rtů;
- lehce snížené tempo řeči;
- artikulace nesmí být narušována nežádoucími pohyby;
- volit slova a výrazy (synonyma), u kterých je možné předpokládat, že je bude odezírající znát;
- dodržovat logickou a systematickou skladbu projevu, neodbíhat od hlavní dějové linie, nenarušovat kontext;
- pamatovat na fakt, že odezírání je pro odezírajícího velmi vyčerpávající činností – nemělo by tedy trvat více než 20–30 minut v kuse (u dětí max. 10–15 minut).

1.4.2. Vizuálně-motorické komunikační systémy

„Důležitou roli v komunikaci osob se sluchovým postižením hrají vizuálně-motorické komunikační systémy, tedy systémy, které jako prostředek přenosu informace používají specifické vizuálně-pohybové prostředky (tvary, pozice, postavení a pohyby rukou, pozice hlavy, mimiku aj.) vnímané zrakem. Jejich produkce i recepce jsou tak zcela nezávislé na zvukovém kanále, není k nim potřeba používat sluch, a jsou tedy plně přístupné smyslům sluchově postižených.“ (Kučera, Langer, 2012, s. 44)

1.4.2.1 Prstové abecedy

Prstové abecedy využívají postavení prstů a dlaně jedné ruky, pomocí nichž se zobrazují písmena dané abecedy. Aby člověk mohl používat prstové abecedy, musí znát písemnou formu jazyka. Prstové abecedy jsou součástí nejen znakového jazyka, ale také totální komunikace. Přispívají k rozšiřování slovní zásoby a k detailnímu porozumění ne příliš známých slov. Existuje jednoruční a dvouruční prstová abeceda (dostupné z: <http://ruce.cz/clanky/3-prstova-abeceda>).

1.4.2.2 Umělé znakové systémy

„Na rozdíl od přirozených komunikačních systémů uměle vytvořené komunikační systémy nevznikly spontánním a dlouhodobým vývojem, nýbrž cíleným a řízeným procesem s konkrétním cílem.“ (Kučera, Langer, 2012, s. 48)

a) Znakovaná čeština

Jde o uměle vytvořený systém, jenž se používá i pod názvem znakový český jazyk. Jedná se o systém, který využívá gramatiku českého jazyka a znaky převzaté ze znakového jazyka (dostupné z: <http://www.tond.cz/slovník/znakovana-cestina>).

b) Makaton

Makaton je program využívající znaky doplněné mluveným projevem a grafické symboly, který navrhla logopedka Margaret Walker ve Velké Británii. Primárně se jedná o systém, jenž podněcuje mluvenou řeč a zakládá si na porozumění (dostupné z: <https://skola-ostava.diakonie.cz/vychovne-vzdelavaci-a-terapeuticke-pristupy/alternativni-a-augmentativni-komunikace/makaton/>).

c) Gestuno

„Gestuno je obdobně jako manuálně kódovaný mluvený jazyk (znakovaná čeština) uměle vytvořeným systémem, a není tedy přirozeným jazykem. Bylo vytvořeno jako nadnárodní a internacionální znakový systém, určený zejména pro tlumočení oficiálních textů.“ (Kučera, Langer, 2012, s. 46)

1.4.2.3 Znakové jazyky

Znakový jazyk je národní dorozumivací systém, který nesouvisí s mluveným jazykem. Jelikož se jedná o vizuálně-motorický systém, řadíme sem komunikaci za pomoci tvarů rukou, postavení a pohyby rukou, mimiku, pozici hlavy a horní části trupu. Znakové jazyky vznikají v komunitách neslyšících, kde se i nadále vyvíjejí. Aby byl znakový jazyk označen za komunikační systém, musí splňovat určité rysy, např. existenci dvojí artikulace, systémovost, znakovost atd. (Kučera, Langer, 2012).

Český znakový jazyk

Ustanovuje jej zákon č. 155/1998 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob. V rámci gramatiky ČZJ se řeší složky jazyka, parametry znaků, druhy znaků atd. (Kučera, Langer, 2012).

1.5 Kompenzační pomůcky

Mezi velmi funkční kompenzační pomůcku patří sluchadla. Jde o elektronicko-akustické přístroje, které zesilují zvuk (Mukšnáblová, 2014). Sluchadla můžeme dělit následovně:

1. Podle konstrukčního provedení (Skálová, 2011):

- a) závěsná – nejrozšířenější;
- b) nitroušní sluchadla;
- c) kapesní sluchadla;
- d) brýlová sluchadla.

Obr. 1: Závěsné sluchadlo (dostupné z: <http://www.audionika.cz/stranka/vyber-sluchadla-dle-konstrukcniho-typu>)

2. Podle zpracování signálu (Skálová, 2011):

- a) analogová sluchadla;
- b) digitální sluchadla.

3. Podle způsobu přenosu zvuku (Skálová, 2011):

- a) přenos vzduchem;

b) přenos kostí (BAHA sluchadlo).

Obr. 2: BAHA sluchadlo (dostupné z: <https://www.cochlear.com/cz/home/discover/baha-bone-conduction-implants/discover-baha-5-power>)

Muknšnáblová (2014) říká, že: „*Pokud se záchyt sluchové vrozené senzoneurální vady provede včas a dojde k dokončení vývoje sluchově řečového centra po narození pravidelnými akustickými stimuly, lze využít k nápravě sluchu kochleární implantát.*“ (Muknšnáblová, 2014)

Dle firmy Cochlear je „*kochleární implantát elektronické zařízení, které nahrazuje funkci poškozeného vnitřního ucha. Na rozdíl od sluchadel, která zvuky zesilují, kochleární implantáty dělají práci poškozených částí vnitřního ucha (hlemýždě), aby dodaly zvukové signály do mozku.*“ (dostupné z: <https://www.cochlear.com/cz/home/understand/hearing-and-hl/hl-treatments/cochlear-implant>)

Mezi další kompenzační pomůcky, jež sluchově postižení lidé běžně užívají, patří například zesilovače, teletext, společně se skrytými titulky, zesílené telefony či psací telefony. Zároveň mezi ně můžeme zařadit dnešní techniku chytrých telefonů, počítačů a hlavně internetu, které umožňují díky zjednodušené komunikaci přes sociální sítě a dalším aplikacím sluchově postiženým komunikovat (Langer, 2013).

Obr. 3: Kochleární implantát (dostupné z <https://www.cochlear.com/cz/home/understand/hearing-and-hl/hl-treatments/cochlear-implant>)

2 Volný čas

Kapitola vysvětluje, co je to volný čas a jak jej dělíme, a popisuje také různé volnočasové instituce.

2.1 Definice pojmu

„Volný čas je chápán jako čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, které vyplývají z jeho společenského začlenění, zvláště dělby práce a z nutnosti zachovávat svůj biofyziologický či rodinný systém.“ (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2003, s. 12)

Vyhnálková (2013) rozděluje čas na:

- a) čas pracovní – škola, výdělečná činnost;
- b) čas vázaný – pro fyziologické potřeby, domácnost, příprava na vyučování, dojíždění atd.; a
- c) čas volný.

Volný čas tedy představuje čas, který nám zůstává po vyplnění časem pracovním a vázaným. Volný čas je individuální a ovlivňuje ho několik faktorů, záleží například na finanční situaci rodiny, důležité také je, kde rodina bydlí, jaké mají rodiče zaměstnání atd., a to vše z důvodu, že hlavním činitelem volného času je rodina (Vyhnálková, 2013).

2.2 Funkce volného času

Opaschowki in Hájek, Hofbauer, Pávková (2003) vymezuje funkce volného času takto:

- a) rekreace – odpočinek, uvolnění;
- b) kompenzace – vyvážení, rozptýlení;
- c) výchova a další vzdělávání (edukace) – učení, poznávání;
- d) kontemplace – meditace, klid;
- e) komunikace – sdílení;
- f) participace – účast, iniciativa;

- g) integrace – skupiny;
- h) enkulturace – kreativita, fantazie.

Kratochvílová in Vyhnálková (2013) uvádí funkce volného času jinak, a to:

- a) zdravotně hygienická funkce – odpočinek a rekreace;
- b) seberealizační funkce – rozvoj vlastních zájmů;
- c) formativně výchovná funkce – tvoření vlastní osobnosti;
- d) socializační (společenská) funkce – vztahy;
- e) preventivní funkce – ochrana před patologickými jevy.

Některé tyto výše zmíněné funkce od obou autorů lze spojit, například zdravotně hygienickou funkci, již uvádí Kratochvílová, můžeme spojit s funkcemi rekreace, kompenzace a kontemplanace Opaschowského. Dále je možné seberealizační funkci spojit s funkcemi edukace, kontemplanace i enkulturace. Formativní a výchovná funkce se prolíná s integrací, participací, edukací, kontemplanací a enkulturací. Socializační (společenská) funkce se pojí s komunikací a integrací. A poslední funkce zmíněná Kratochvílovou, tedy funkce preventivní, má prvky v kompenzaci, edukaci, integraci a také enkulturaci. Je tedy jasné, že obě vymezení funkcí volného času mají společný základ.

Volný čas má také funkci výchovy (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2003), a to:

- a) funkci výchovně-vzdělávací něco se naučit, získat dovednosti;
- b) zdravotní funkci – pohybová zdatnost, duševní a sociální rozvoj;
- c) sociální funkci – sociální chování, přátelství.

2.3 Volnočasové instituce

Následující kapitola se věnuje volnočasovým institucím, obsahuje jejich dělení a základní popis.

2.3.1 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Mezi školská zařízení pro zájmové vzdělávání řadíme:

Střediska volného času (Dům dětí a mládeže, stanice zájmových činností)

Jde o zařízení, které má širokou působnost. Pokud se zabývá jen jednou zájmovou činností, nazývá se stanice zájmových činností. Středisko volného času mohou navštěvovat děti, žáci, studenti, pedagogové, rodiče s dětmi atd. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008).

Vyhláška 74/2005 Sb., platné znění od 1. 9. 2018, stanovuje tyto činnosti středisek volného času:

- *pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování;*
- *příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování;*
- *táborovou činnost a další obdobnou činnost;*
- *osvětovou činnost včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby, a činnost vedoucí k prevenci rizikového chování a výchovu k dobrovolnictví;*
- *individuální práci, zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů;*
- *využití otevřené nabídky spontánních činností;*
- *vzdělávací programy navazující na rámcové vzdělávací programy škol.*

(dostupné z: <https://www.msmt.cz/mladez/zajmove-vzdelavani-1>)

Školní družina

Školní družina je součástí ZŠ a je určena žákům prvního stupně. Dělí se na jednotlivá oddělení, ve kterých může být maximálně 30 žáků. Žáci dochází do školní družiny pravidelně, jedná se proto o činnost pravidelnou, podmíněnou ročním plánem školní družiny. V rámci ročního plánu jsou rozlišeny aktivity příležitostné, spontánní a odpočinkové (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008). Lze také rozlišit aktivity relaxační, odpočinkové, sebeobslužné a zájmové, přičemž do zájmových činností spadají činnosti přírodovědné a environmentální, sportovní činnosti, estetické činnosti (dostupné z: <https://www.msmt.cz/mladez/zajmove-vzdelavani-1>).

V rámci družiny je možné také zapojit přípravu žáků na vyučování, do níž spadá vypracování písemných domácích úkolů, zábavné procvičování učiva formou didaktických her, ověřování a upevňování školních poznatků v praxi, získávání dalších doplňujících poznatků v praxi a při praktických činnostech (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008).

Školní klub

Školní klub je stejně jako školní družina součástí ZŠ, ale je určen pro žáky druhého stupně. Školní klub a školní družina jsou jeden celek, přičemž náplň školního klubu je totožná s náplní školní družiny, jen s ohledem na věk žáků (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008).

Základní umělecké školy

Základní umělecké školy poskytují vzdělávání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru. Jedná se o přípravné studium ve dvou základních stupních. Přijetí je na základě určitých předpokladů či talentových zkoušek. I přesto základní umělecké školy řadíme do volnočasových institucí, protože neposkytují žádný stupeň vzdělávání (dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/zus>).

2.3.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení

„Tato zařízení zajišťují žákům a studentům vzdělávání, sportovní a další zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, stravování a ubytování. Jsou to domovy mládeže, internáty a školy v přírodě.“ (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008)

2.3.3 Výchovná zařízení pro ústavní výchovu

Mezi výchovná zařízení pro ústavní výchovu řadíme diagnostické ústavy, dětské domovy, dětské domovy se školou a výchovné ústavy (dostupné z: <http://www.pravonadetstvi.cz/deti/tvoje-situace/jsi-v-ustavu/typy-ustavni-pece/>).

2.3.4 Nestátní neziskové organizace a další

Mezi nestátní neziskové organizace řadíme organizace dětí a mládeže a občanská sdružení, jako jsou Skaut, Pionýr, Duha, Sokol atd. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2008).

2.4 Volnočasové aktivity u sluchově postižených

Osoby se sluchovým postižením mohou trávit volný čas stejně jako intaktní populace. Pokud dítě vyrůstá s neslyšícími rodiči, často se stane členem komunity Neslyšících, která je mu přirozená (Křivohlavá, 2013). Komunita Neslyšících se často zaměřuje na specifické zájmy dané společnosti. Aby tato komunita přijala sluchově postiženého člena, je nepsanou podmínkou hluchota, komunikace v českém znakovém jazyce a podpora členů této komunity. *„Neslyšící lidé mají svou vlastní kulturu založenou na znakovém jazyce, humor, zvyky i tradice. Často se se zájmem potkávají na společenských a sportovních akcích, kam se sjíždí neslyšící z celé republiky, aby se mohli společně potkat, a především si popovídat.“* (Dostupné z <http://www.tond.cz/slovník/komunita-neslyšících>). Pokud jde o dítě nedoslýchavé či dítě s kochleárním implantátem, je často řazeno do integrace a v dospělosti si vybere sobě nejvíce vyhovující společnost (Křivohlavá, 2013).

Mezi volnočasové instituce můžeme zařadit Českou unii neslyšících, kterou nalezneme v několika městech, nebo jiné typy těchto organizací, například Oblastní unii neslyšících Olomouc. Dále bychom do této kategorie mohli zařadit organizaci pro mládež, Czech Deaf Youth, z. s., Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, z. s., Centrum služeb pro neslyšící a nedoslýchavé, o. p. s., Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s., Sdružení uživatelů kochleárního implantátu atd. (dostupné z <http://www.asnep.cz/>). Tyto organizace sdružují osoby se sluchovým postižením a dále jim zajišťují aktivizační služby, od nichž se odvíjejí další možné volnočasové aktivity, například Český svaz neslyšících sportovců, divadlo Neslyším, Pantomima S. I., Tichá hudba, Automotoklub neslyšících Praha, Klub neslyšících rybářů atd. (dostupné z <http://ruce.cz/clanky/94-seznam-organizaci>).

3 Hra

Tato kapitola obsahuje vysvětlení pojmu hra, možné třídění her a popis přípravy hry. Nakonec přinese i souhrn toho, co vše by měla hra obsahovat.

3.1 Definice pojmu

Hra je „dobrovolná činnost, která je vykonávána uvnitř pevně stanovených časových a prostorových hranic, podle dobrovolně přijatých, ale bezpodmínečně závazných pravidel, která má svůj cíl v sobě samé a je doprovázena pocitem napětí a radosti a vědomím jiného bytí než je všední život.“ (Němec, 2002)

Činčera (2007) uvádí několik důležitých rysů hry:

- Hra jako znak: Hra není doopravdy.
- Emocionální angažovanost: Vzrušení, které je spojeno s nejistotou, soutěživostí, a spolehnutí se sám na sebe či kamarády.
- Pravidla: Dodržování pravidel je důležité, jinak hrozí trest.
- Soutěž: Nemusí se jednat o soutěžení mezi sebou, ale soutěž může být s časem atd.
- Cíl: Nejčastější cíl je vyhrát.

3.2 Třídění her

Cibáková (2020) ve své přednášce uvedla tato kritéria pro třídění her:

- prostředí;
- denní doba / roční období;
- délka trvání;
- použité pomůcky a materiály;
- množství a uspořádání účastníků;
- věková kategorie účastníků.

Dělení her podle výchovného cíle:

- *Hry na rozvoj intelektu (rozvíjejí paměť, smyslové vnímání, pozornost, důvtip, logické myšlení, taktiku atd.).*
- *Hry na rozvoj tvořivosti (rozvíjejí představivost, fantazii, originální a netradiční postupy apod.).*
- *Hry na rozvoj sociálních dovedností (rozvíjejí komunikaci, improvizaci, kooperaci, týmovou spolupráci, empatii atd.).*
- *Hry na rozvoj motoriky a pohybových dovedností (rozvíjejí rychlost, sílu, vytrvalost, obratnost).*
- *Hry na rozvoj vůle (rozvíjejí trpělivost, sebeovládání, odvalu a psychickou vytrvalost).*
- *Hry na rozvoj sebepojetí (rozvíjejí poznání sebe sama, sebedůvěru, samostatnost, bourají předsudky).*
- *Hry kombinované (uplatňuje se a prověřuje celá osobnost).*
- *Speciální hry (u těchto her nejde o rozvoj osobnosti, ale používají se k jiným účelům, např. na rozehrání, navození atmosféry, pobavení, uvolnění).*

(Dostupné z: <https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/js13/pohyb/web/pages/deleni-her.html>)

3.3 Příprava a průběh hry

Pelánek (2013) uvádí nejprve přípravu doma a následně přípravu na místě. Do přípravy doma se řadí příprava materiálů, pravidel, časový plán, počet lidí ke hře, případně písemné sepsání. Příprava na místě zahrnuje herní území, materiální vybavení, rozdělení účastníků a jejich informování a také informování těch, kteří hru zajišťují.

Dále je podstatné rozdělení hráčů. Je možné hráče do týmů rozdělit náhodně či cíleně, případně je možné nechat hráče si vybrat. Tyto metody rozdělení hráčů lze také zkombinovat dohromady (Pelánek, 2013).

Další fází přípravy hry by měla být motivace, Pelánek (2013) uvádí následující základní formy motivace:

- navození atmosféry;
- odměna;
- prestiž (která je s vítězstvím spojená);
- výzva, zkušenost;

- vhození do hry;
- aktivita účastníků;
- čisté nadšení.

Po navození motivace by se mělo pokračovat vysvětlením pravidel a následnými dotazy hráčů, jež by měly být také vysvětleny. Mělo by se jednat nejen o popis pravidel hry, ale také průběhu hry, herního území a případně informace o časovém omezení. Následuje samotná hra, na jejímž konci nesmí chybět reflexe (Pelánek, 2013).

3.4 Popis hry

Každý popis hry by měl dle Neumana (2014) obsahovat:

- název hry – ustálený český název;
- zdroj hry;
- cíl hry;
- věk hráčů;
- počet hráčů / případné rozdělení hráčů;
- dobu trvání (čas);
- pomůcky;
- prostředí;
- motivaci – jak děti motivovat / případně příběh ke hře;
- popis hry (postup);
- další možné varianty hry;
- závěrečnou reflexi.

(Dostupné z: <https://www.hra.cz/trideni-her>)

3.5 Specifikace her u sluchově postižených

„Důležitou roli hraje výběr první hry, která má za úkol navázání kontaktu účastníků, a motivace k dalším aktivitám. Při volbě hry je potřebné brát v potaz věk dětí, jejich úroveň dovedností a psychomotorických schopností.“ (Křivohlavá, 2013)

Cílem hry by mělo být rozvinutí osobnosti dítěte i jeho jazykové a sociální kompetence. Při vysvětlení hry je důležité s dítětem navázat oční kontakt, stejně jako při komunikaci. Mezi další složky komunikace patří mimika. Dále je třeba vybrat vhodný komunikační kanál. Je důležité si dát pozor na ideální vzdálenost osob, akustické vlastnosti prostředí a jiné okolní zvuky. Je také velmi důležité, aby se dítě soustředilo a nic jej nerozptylovalo (Langer, 2013). Při hře je důležité více využívat vizuálních podnětů či dětem nejdříve hru vizuálně ukázat (Holmanová, 2005).

4 Praktická část

4.1 Vymezení cíle a metodologie výzkumu

Hlavním cílem této bakalářské práce je aplikace a následné zhodnocení her. Jde o zhodnocení 15 her, z nichž 8 her jsou hry venku a 7 her uvnitř. Cílem práce je zjištění, zda jsou určené hry vhodné pro děti se sluchovým postižením, které mají kochleární implantát, případně jak tyto hry upravit, aby byly vhodné pro děti se sluchovým postižením.

Dílčím cílem je aplikace her na děti se sluchovým postižením v rámci táborových aktivit. Autorka se dětem pokusí hry vysvětlit mluveným českým jazykem, případně s dopomocí znaků nebo také českým znakovým jazykem, případně vizuálně ukázat. Následně si děti hru zahrají a pomocí pozorování a následnou diskuzí autorka zjistí, zda hra byla vhodná, případně za pomoci diskuze s dětmi hru upraví.

Výsledkem bakalářské práce by mělo být 15 upravených her, které budou vhodné pro děti od 6 do 17 let se sluchovým postižením, společně s komentářem autorky, na co si při dané hře dát pozor a jak hru správně aplikovat.

Metodologie výzkumu

Praktická část bakalářské práce bude využívat metod kvantitativního výzkumu, a to z hlediska charakteristiky výzkumného vzorku, kdy se v rámci dotazníku autorka pokusí poukázat na rozdílnost dětí, dále z hlediska jejich pohlaví, věku, vzdělání druhu sluchové vady, kompenzace sluchové vady a typu kompenzační pomůcky. Chráska (2016) charakterizuje dotazník jako „*soustavu předem připravených a pečlivě formulovaných otázek, které jsou promyšleně seřazeny a na které dotazovaná osoba (respondent) odpovídá písemně*“. Autorka bude využívat dotazníku s uzavřenými položkami, kdy u každé otázky bude možné zaškrtnout pouze jednu odpověď. Důvodem k využití této metody je rychlé vyhodnocení a malá zátěž respondentů (Chráska, 2016). Výsledkem dotazníku by mělo být grafické zpracování, které ukáže výčet odlišností výzkumného vzorku.

Při samotném výzkumném šetření bude použita metoda kvalitativního výzkumu, pozorování. Chráska (2016) uvádí několik možností pozorování, přičemž v rámci této práce

z nich bude využito krátkodobé pozorování a extrospekce, a to z důvodu praktických možností při hře. V rámci pozorování si autorka bude dělat poznámky do tabulky, kterou si sama vytvoří a kterou bude aplikovat při každém pozorování. Následně z těchto tabulek vyhodnotí témata ke skupinové diskuzi s respondenty. Skupinová diskuze se řadí do kvalitativního pozorování, je jeho nedílnou součástí. Skupinová diskuze byla vybrána z důvodů, které uvádí Hendl (2016): „*při dobře vedené skupinové diskuzi se uvolňují racionalizační schémata a psychické zábrany a diskutující snadněji odhalují své postoje a způsoby jednání, své myšlenky a pocity*“. Proto bude diskuze zařazena ihned po samotném pozorování. Diskuze by měla také vést k osobnímu přístupu a většímu otevření respondentů. Při vedení diskuze musí autorka dodržovat určité zásady a taky svou neutrálnost (Zelinková, 2001).

4.1.1 Hry venku

„*Pobyť venku má pro dospělé i děti spoustu přínosů – od eliminace stresu až po lepší spánek.*“ (Dostupné z: https://www.idnes.cz/onadnes/vztahy/hry-v-prirode-venku-na-zahrade-v-lese.A170629_214604_deti_haa). Jedná se o hry, u kterých je třeba větší či členitější prostor. Hry jsou rozděleny do kategorií: pohybové hry, hry v lese a na louce, hry v okolí chaty. Není třeba však dodržet tyto kategorie, hry lze přizpůsobit prostředí, ve kterém se děti zrovna nachází. Například hry v okolí chaty lze přejmenovat na hry na hřišti. Pohybové hry lze hrát také na hřišti. (Činčera, 2007) U těchto her jde primárně o pohybové dovednosti. Ukázku těchto her naleznete v příloze 2.

4.1.2 Hry uvnitř

Hry uvnitř jsou členěny do kategorií: hry na paměť, pozornost a komunikaci, psací hry a hry na koordinaci v prostoru. Jedná se o hry, které se mohou hrát u stolu či v menších prostorech, jakými jsou například třídy, družiny, klubovny či nějaké společenské místnosti. Tyto hry nejsou tak akční jako hry venku. Jejich cílem je zejména rozvoj kognitivních dovedností. (Činčera, 2007) Ukázku těchto her naleznete v příloze 2.

4.2 Předvýzkum

V rámci předvýzkumu si autorka ověřovala kvalitu a vhodnost dotazníku, jenž bude v rámci svého výzkumu aplikovat na respondenty. Ověřovala si dotazník u šesti sluchově postižených dětí stejného věku (9–10 let) ve škole pro sluchově postižené. Jednalo se o dvě děti s kochleárním implantátem, dvě děti s těžkou sluchovou vadou kompenzovanou sluchadly, jedno dítě s lehkou sluchovou vadou kompenzovanou jedním sluchadlem a o jedno dítě s lehkou sluchovou vadou bez kompenzace. Dotazník byl anonymní a byl prováděn za dozoru třídní učitelky.

Děti vyplňovaly dotazník o šesti otázkách v psané podobě. Autorka se rozhodla, že při vyplňování dotazníku bude dětem k dispozici a nabídla jim, že je možné dotazník přeložit do znakového jazyka, případně znakové češtiny. V době předvýzkumu byla ve třídě přítomna i třídní učitelka, která se do vyplňování dotazníku nezapojovala, aby neovlivnila jeho výsledek. Všechnu tuto činnost nechala na autorce. Děti bez problémů porozuměly prvním dvěma otázkám, dokázaly odpovědět na otázku pohlaví a na otázku jejich věku. S malou pomocí zvládly odpověď na třetí otázku ohledně typu školy. Autorka musela dětem vysvětlit, co je napsáno v názvu jejich školy. Co se týče otázek zaměřených na typ a stupeň sluchové vady, nedokázaly děti až na jedno z nich vůbec odpovědět. Netušily, že existují typy a stupně sluchové vady. Ani přes vysvětlení ve znakovém jazyce s dopomocí obrázků děti nevěděly, kam svou sluchovou vadu zařadit. Na poslední otázku o typu kompenzační pomůcky dokázaly odpovědět až po vysvětlení ve znakovém jazyce, co je to kompenzační pomůcka. Pojmům *sluchadlo* a *kochleární implantát* děti rozuměly a samy autorce svou kompenzační pomůcku ukazovaly a dle toho v dotazníku zaškrtnuly odpověď.

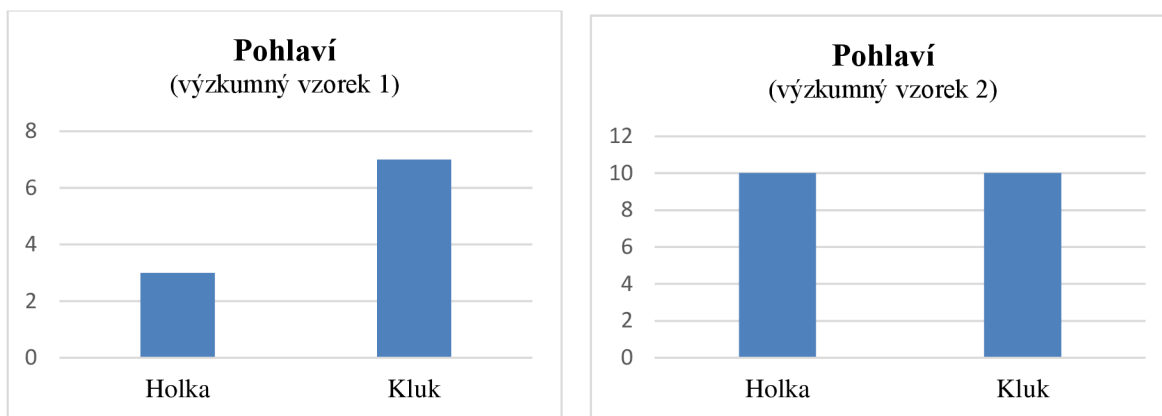
Autorka se po předvýzkumu rozhodla dotazník částečně pozměnit, otázky upravila dle úrovně porozumění dětí. Dále se rozhodla odstranit otázku ohledně stupně sluchové vady. Otázku na typ sluchové vady ponechala s tím, že jej dětem přiblíží ve znakovém jazyce za pomoci vyprávění a gest. Následně se rozhodla upravit i zadání dotazníku, protože v původní verzi dotazníku byla možnost zakroužkování jediné odpovědi, ale děti mohou mít dvě kompenzační pomůcky, tudíž byla tato skutečnost opomenuta.

4.3 Charakteristika výzkumného vzorku

Autorka prováděla výzkum v červenci a srpnu roku 2021. Pro svůj výzkum si vybrala dvě zotavovací akce (tábory) pro děti se sluchovým postižením, konkrétněji pro děti s kochleárními implantáty. Dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, je zotavovací akcí „*organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě i získat specifické znalosti nebo dovednosti*“ (dostupné z: http://www.szu.cz/uploads/documents/czsp/Legislativa/258_2000_Sb.pdf).

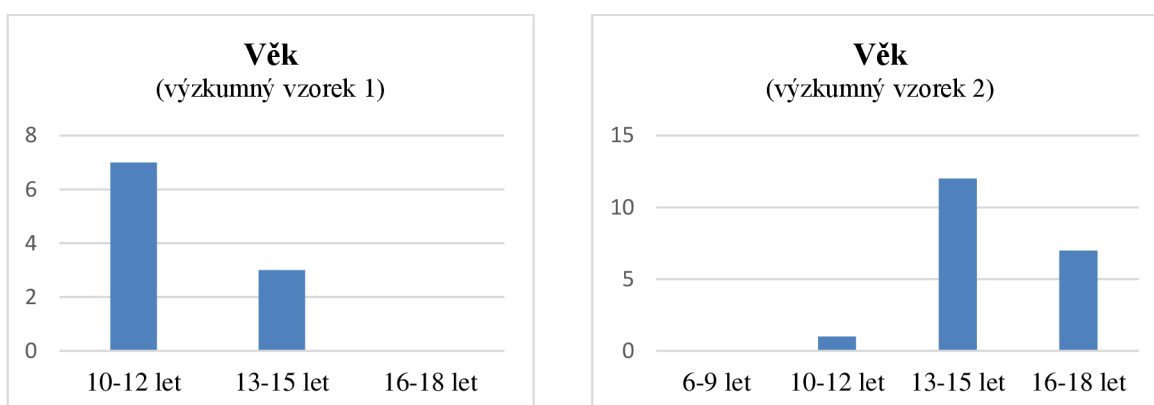
První akce byla uspořádána již popáté a je určena dětem ve věku od 6 do 14 let. Druhá akce se konala poprvé a byla určena dětem ve věku od 14 do 18 let. Na těchto akcích byli jako vedoucí pedagogové z vysokých škol, speciální pedagogové z rané péče, ze základních škol, logopedi či technici. Obě akce se konaly od soboty do soboty. Na druhé akci pro děti od 14 do 18 let byly primárně děti, které prošly v předchozích letech prvním táborem a nyní už jsou v jiné věkové skupině, pro kterou již není tato akce určena, proto vznikla akce nová. Většina dětí se navzájem znala. Autorka byla na prvním táboře přítomna již popáté, proto jí prostředí bylo známé. Obě tyto akce probíhaly na rozdílných místech, jedna na horách, na Šumavě, druhá ve skalnaté oblasti, na Českolipsku. Vzhledem k tomu, že šlo o dva rozdílné vzorky respondentů, uvádí autorka níže grafy pro porovnání. Grafy byly vytvořeny jako výsledek dotazníku, který byl dětem rozdán na začátku šetření (viz Příloha 1). Všechny tyto výsledky jsou anonymní. V rámci GDPR byl zákonnými zástupci podepsán souhlas (viz Příloha 4).

Položka 1 ukazuje rozdílnost pohlaví respondentů. V první skupině vzorku bylo 10 dětí, ve druhé skupině vzorku bylo 20 dětí. V první skupině je rozdělení dle pohlaví nepoměrné, ve druhé skupině je zastoupení pohlaví rovnoměrné.

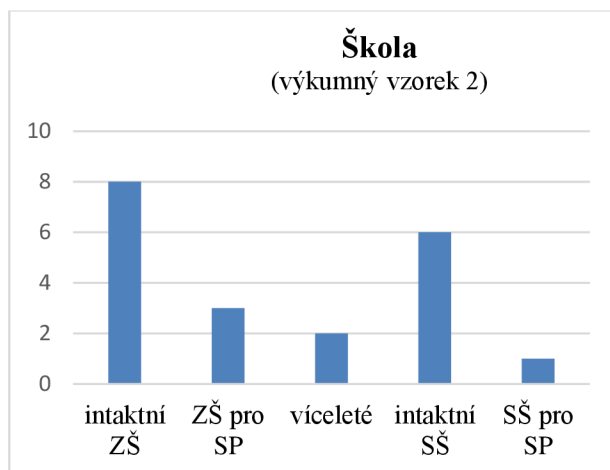
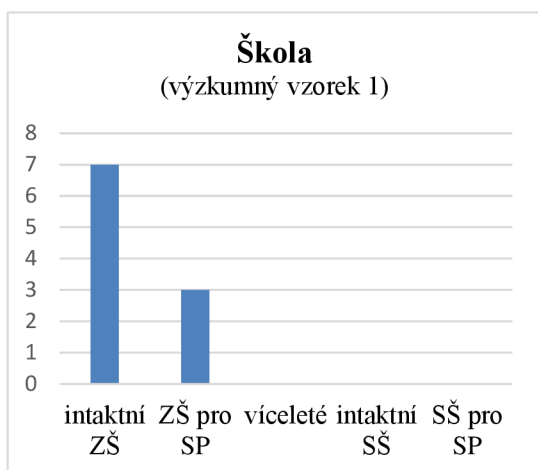
Graf 1, 2: Složení respondentů dle pohlaví (vlastní zpracování).

Položka 2 obsahuje věkové vymezení respondentů, přičemž vzorek 1 byl ve věku od 6 do 14 let a vzorek 2 byl ve věku od 15 do 18 let. I tak se ve vzorku 2 ukazuje jedna anomálie: ve skupině bylo i jedno dítě ve věku 10–12 let.

Graf 3, 4: Složení respondentů dle věku (vlastní zpracování).

V rámci položky 3 jsou uvedeny školy, kam respondenti dochází. V rámci šetření byly vymezeny kategorie intaktní ZŠ (intaktní základní škola), ZŠ pro SP (základní škola pro sluchově postižené), víceleté (víceleté gymnázium), intaktní SŠ (intaktní střední škola), SŠ pro SP (střední škola pro sluchově postižené). Z grafů vyplývá, že v prvním výzkumném vzorku je znatelně více respondentů z intaktních škol. Druhý graf ukazuje, že část respondentů chodí na základní školy a část respondentů na střední školy.

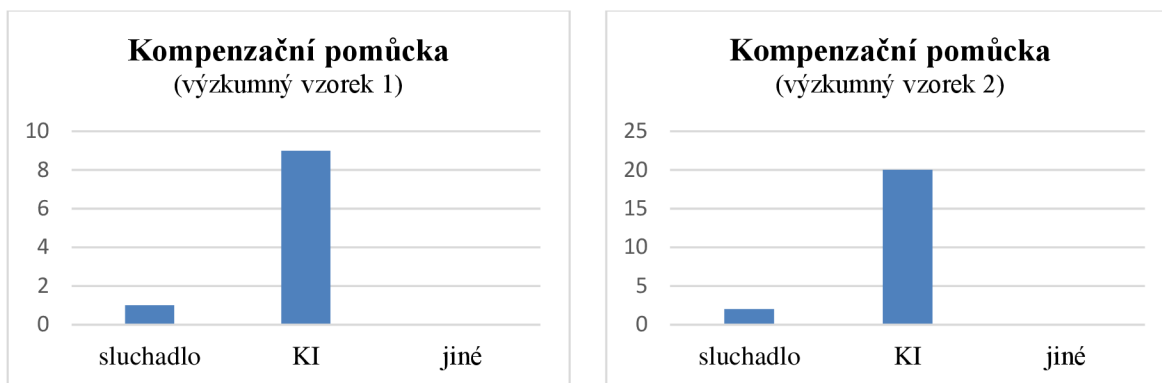
Graf 5, 6: Složení respondentů dle zařazení do škol (vlastní zpracování).

Položka 4 ukazuje vznik sluchové vady. Možnosti byly dvě – vrozená a získaná. Již na první pohled je z grafů jasné, že většina respondentů má sluchovou vadu vrozenou. V případě respondentů z prvního vzorku bylo potřebné vysvětlení, co pojmy *vrozený* a *získaný* znamenají. V rámci druhého vzorku byly již tyto pojmy respondentům známé.

Graf 7, 8: Složení respondentů dle vzniku sluchové vady (vlastní zpracování).

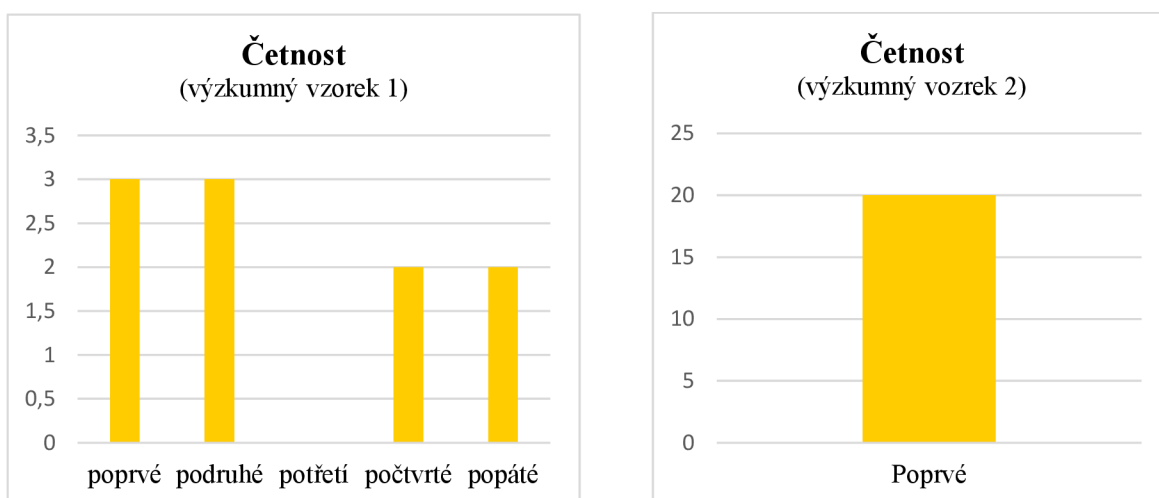
Položka číslo 5 ukazuje, jakou kompenzační pomůcku respondenti využívají. Jak už v úvodu autorka avizovala, jednalo se o zotavovací akce pro děti s kochleárním implantátem. V prvním vzorku graf jasně ukazuje větší převahu kochleárních implantátů. V rámci druhého grafu je také jejich jednoznačná převaha, jen s tím vysvětlením, že jeden z respondentů uvedl, že používá obě kompenzační pomůcky.

Graf 9, 10: Složení respondentů dle kompenzační pomůcky (vlastní zpracování).

4.4 Vlastní výzkumné šetření

Položka 1 ukazuje četnost návštěvnosti respondenta na zotavovací akci (táboře). Jak již autorka výše avizovala, první vzorek respondentů měl možnost vybrat z pěti odpovědí, jelikož akce se konala popáté. U druhého vzorku byla z důvodu premiérového konání akce odpověď možná pouze jedna.

Graf 11, 12: Složení respondentů dle četnosti účastí na zotavovací akci (vlastní zpracování).

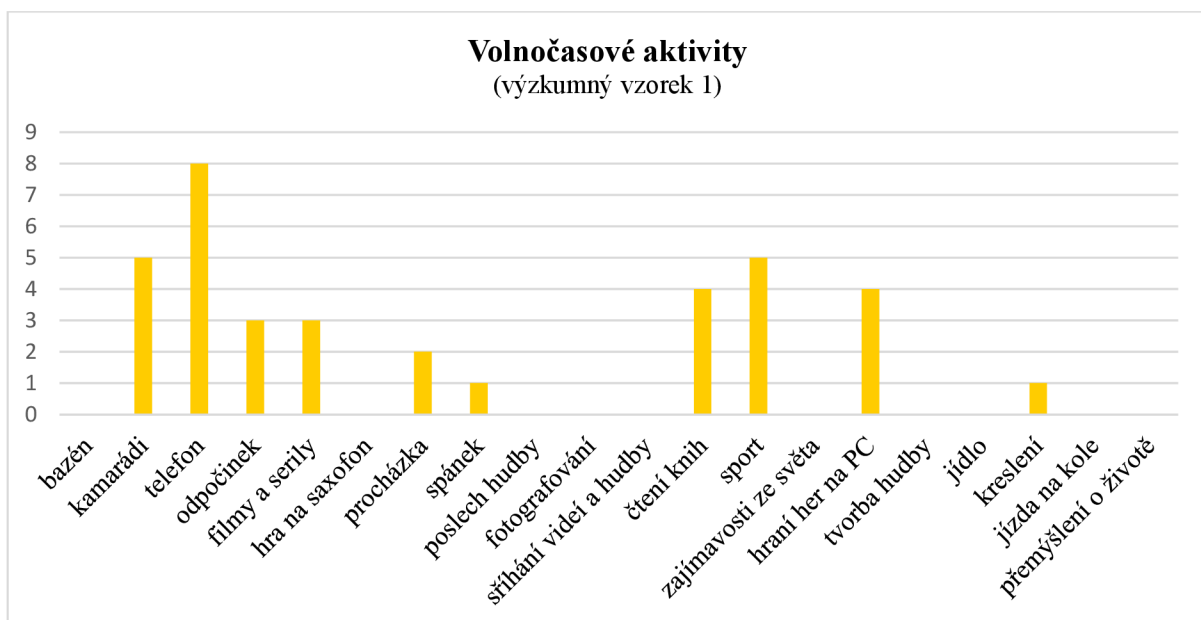
Položka 2 vyjadřuje, jak autorka s respondenty komunikovala. Jako první možnost je uvedena klasická řeč, která je nejčetnější. Druhou možností je řeč doplněna o znaky, tedy znakovaná čeština. Jako poslední možnost je uveden znakový jazyk (ZJ). Z grafů vyplývá, že nejčastějším komunikačním prostředkem v rámci tohoto výzkumu byla u obou skupin respondentů řeč.

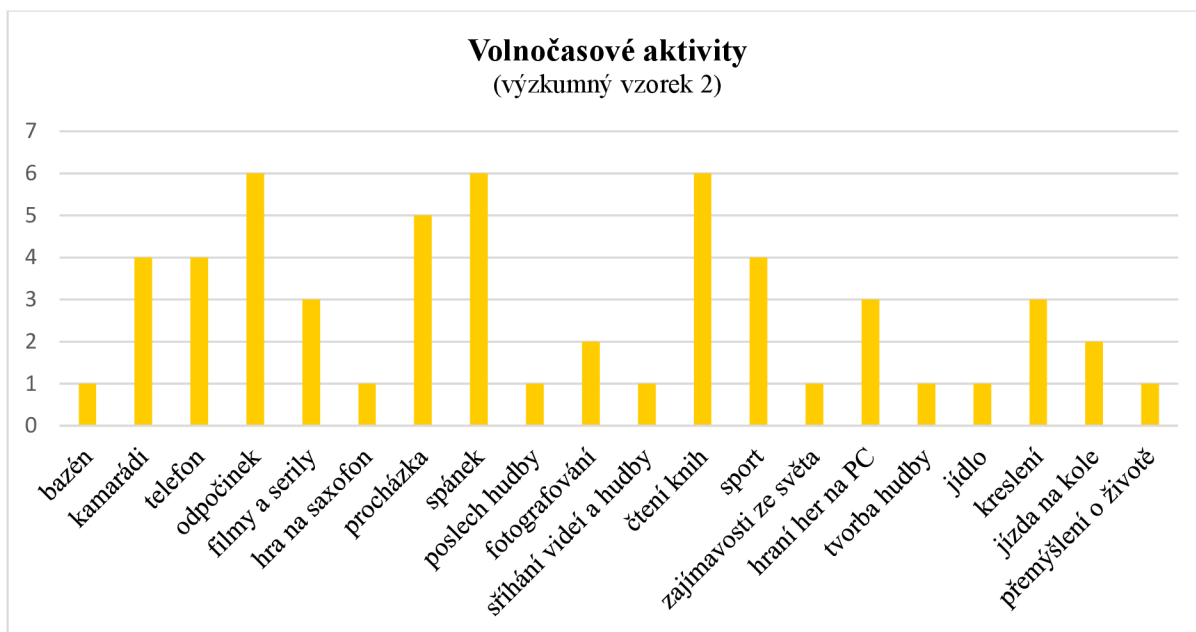

Graf 13, 14: Složení respondentů dle komunikačních prostředků (vlastní zpracování).

Jako poslední část samotného výzkumného šetření je položka číslo 3, kdy respondenti měli napsat výčet svých volnočasových aktivit. Nejprve autorka s respondenty probrala, co jsou to volnočasové aktivity. U výzkumného vzorku 1 se ukázalo, že jsou volnočasové aktivity často vedeny rodiči či sourozenci. Z grafu je také viditelné, že jsou volnočasové aktivity u respondentů obdobné. V rámci druhého výzkumného vzorku již respondenti chápali pojem volný čas a měli o něm jasné představy. Jak ukazuje druhý graf, v rámci druhého vzorku byly způsoby trávení volného času různorodější než u vzorku 1.

Graf 15: Složení respondentů dle volnočasových aktivit (vlastní zpracování).

Graf 16: Složení respondentů dle volnočasových aktivit (vlastní zpracování).

Autorka si pro vlastní výzkum zvolila 15 libovolných her. Hry mají české i cizokrajné autory. Jde o to, aby hry byly různorodé. Částečně jde o známé hry a částečně o nepříliš známé, a to zejména z toho důvodu, aby aktivity byly pro děti atraktivní a zajímavé. Autorka se také snažila vybrat hry vhodné pro obě pohlaví respondentů. Ve výsledku byly hry vybrány zejména dle zkušeností a intuice autorky.

Autorka si vybrala tyto hry:

Hry venku:

- Hra 1: Vyvolávaná.
- Hra 3: Hmota.
- Hra 5: Hu-tu-tu-tu.
- Hra 10: Místo po mé levici.
- Hra 11: Hra s valounem.
- Hra 13: Provazochodci.
- Hra 14: Monstrum.
- Hra 15: Živá abeceda.

Hry uvnitř:

- Hra 3: Slepá myš.
- Hra 5: Telefonní řetěz.
- Hra 7: Odhad času.
- Hra 8: Telegram.
- Hra 9: Vizitka.
- Hra 12: Písaři.
- Hra 14: Oblékačí štafeta.

4.4.1 První výzkumné šetření

První výzkumné šetření bylo aplikováno na děti od 6 do 14 let druhý týden v červenci roku 2021 na horách na jihu Čech. Zotavovací akce (tábor) se nesla v duchu pirátské cesty, proto byly hry směřovány k této tematice. Jak už vyplývá z charakteristiky výzkumného vzorku 1, šetření se účastnilo 10 respondentů. Všichni tito respondenti byli společně v jednom týmu v rámci dopoledních táborových aktivit.

Autorce se povedlo aplikovat z 15 her jen 13, a to z časového důvodu a také proto, že po konzultaci s táborovými vedoucími nebyly hry shledány jako vhodné pro dané spektrum respondentů. V rámci tohoto problému přišla autorka s nápadem, že hry bude aplikovat na jiné zotavovací akci pro děti se sluchovým postižením a následně bude vzorky porovnávat a hry upravovat. Na prvním výzkumném vzorku nebyly aplikovány hry Telegram a Písaři.

Datum	Hry
11. 7. 2021	Vyvolávaná, Místo po mé levici, Provazochodci
12. 7. 2021	Hu-tu-tu-tu, Hra s valounem, Živá abeceda
13. 7. 2021	Hmota, Odhad času
15. 7. 2021	Monstrum, Slepá myš, Telefonní řetěz, Vizitka, Oblékačí štafeta

Tab. 2: Termíny, ve kterých byly hry aplikovány na výzkumný vzorek 1 (vlastní zpracování).

Autorka se snažila hry kombinovat různorodě. První den, tedy 11. 7. 2021, byly vybrány primárně seznamovací hry, konkrétně hra Vyvolávaná, která se u dětí setkala s úspěchem, protože jim byla známa. Před hrou byla předvedena vzorová ukázka. Hru hrály děti třikrát. První hra byla klasická, s vyvoláváním jmen. Samy děti přišly s názorem, že je to pro některé

nevhodné, a to kvůli jejich komunikaci – znakový jazyk. Proto byla hra upravena a před vyvoláním jména respondenti použili jmenný znaky, případně první písmeno jména vydaktylovali. Napotřetí hra byla ozvláštňena tím, že respondenti stáli k sobě zády. U jednoho dítěte byla hra přizpůsobena tím způsobem, že pokud je ostatní děti chtěly vyvolat, musely k němu přijít, poklepat na rameno a získat jeho oční kontakt. Hra Místo po mé levici se také setkala s úspěchem. Byla aplikována v lese a děti při ní stály v kruhu. Účastníci se naučili svá jména a následně vybírali svá specifika. Občas si pletli pravou a levou stranu. Poslední hra prvního dne byla Provazochodci. Hra byla taktéž aplikována v lese. Nejprve byla čára udělána pouze do země, ale tato verze hry se příliš neseťkala s úspěchem, proto si respondenti poskládali čáru z šišek. Na počátku se hra setkala s mírným nepochopením. Ve chvíli, kdy děti přišly s vlastním nápadem ztížení hry, tedy poskládání čáry z šišek, začala je hra více bavit.

Druhý den, 12. 7. 2021, byly aplikovány hry tři. Nejprve hra Hu-tu-tu-tu, kterou děti neznaly. V rámci motivace na hru bylo třeba využít pirátského tématu, proto děti v rámci hry bojovaly s lidojedy. Hra byla velmi těžká na pochopení a název Hu-tu-tu-tu je pro některé děti se sluchovým postižením příliš obtížný. Hra působila chaoticky a účastníci ji sami hodnotili jako neoblíbenou s odůvodněním, že se v ní necítili komfortně. Autorka hru mírně upravila a místo Hu-tu-tu-tu volaly děti při hře Áááá. Ze Hry s valounem byli účastníci nadšeni. Byli soutěživí a soupeřili mezi sebou, kdo šišku dokopne nejdál. Poslední hrou dopoledne byla Živá abeceda, během níž děti skládaly pirátská slova. Nejprve z těl a následně ze šišek. Také zkoušely skládat jednoslovný název a potom i dvouslovný název. Hra se líbila a děti byly spokojeny.

Dne 13. 7. 2021 byla aplikována hra Hmota. Jednalo se o hru, jež se hraje se zavázanýma očima. Účastníci se cítili nepříjemně, hru vydrželi hrát asi 2 minuty. Další hru, Odhad času, není nutné hrát pouze uvnitř. Autorka s respondenty ji hrála venku. Dětem se hra líbila. Bylo pro ně však těžké odhadnout jednu minutu.

Poslední den, 15. 7. 2021., bylo aplikováno pět her. Hra Monstrum byla aplikována po cestě na louku, jako zpestření. Děti byly rozděleny do dvou týmů, kterým byl zadán počet rukou a nohou. Dětem bylo oznámeno, že musí být v kontaktu s nějakou končetinou, načež v tomhle kontaktu měly ujít asi 50 metrů cesty. Hra se dětem příliš nelíbila, měly problémy ve vzájemné komunikaci. Naopak Slepá myš jako hra se velmi ujala a setkala se s obrovským nadšením. Hru hrály děti u jezera a každý se několikrát vystřídal. Nakonec v rámci jednoho kola bylo slepých myší hned několik. Hru autorka s účastníky hrála asi 30 minut. Hra Telefonní

řetěz byla hrána na stejném místě jako hra předchozí, tedy Slepá myš. Pro děti byla obtížná. Autorka vyslala slovo do kruhu a v rámci cesty se slovo třikrát ztratilo, tudíž bylo třeba dopomoci autorky. Ani tak slovo na konec nedošlo ve správném tvaru. Samy děti přemýšlely nad tím, proč hra byla tak obtížná. Hra Oblékačí štafeta byla aplikována po cestě s tím, že účastníci byli rozděleni na dvě skupiny, přičemž každá z nich si v prvním kole oblékla a vysvlékla bundu, ve druhém kole si museli všichni bundu zapnout a ve třetím kole jim byly bundy vyměněny. Hra byla úspěšná. Děti z ní byly nadšeny, fandily si, podporovaly se. Jako poslední byla vyzkoušena hra Vizitka, kterou účastníci tvořili po obědě. Každý namaloval krásnou vizitku, která jej vystihuje, a navzájem se v nich poznávali (viz. Příloha 5).

4.4.2 Druhé výzkumné šetření

Druhé výzkumné šetření bylo aplikováno na děti od 15 do 18 let, a to konkrétně druhý týden v srpnu roku 2021 na severu Čech. Zotavovací akce (tábor) neměla žádné téma. Byla pojata formou workshopů a sebepoznávání. Jak už vyplývá z charakteristiky výzkumného vzorku 2, šetření se účastnilo 20 respondentů.

Autorce se povedlo aplikovat z 15 her jen 13, a to z časového důvodu. V rámci druhého výzkumného vzorku nebyly aplikovány hry Monstrum a Písaři.

Datum	Hry
8. 8. 2021	Vyvolávaná, Slepá myš
11. 8. 2021	Hu-tu-tu-tu, Telegram, Oblékačí štafeta
12. 8. 2021	Hmota, Místo po mé levici, Hra s valounem, Provazochodci, Živá abeceda, Telefonní řetěz, Odhad času, Vizitka

Tab. 3: Termíny, ve kterých byly hry aplikovány na výzkumný vzorek 2 (vlastní zpracování).

Hry byly aplikovány pouze ve třech dnech, a to z důvodu nabitého programu. Třetí den bylo her nejvíce, uskutečnily se jak dopoledne, tak i odpoledne. První den, 8. 8. 2021, kdy se děti seznamovaly, autorka vybrala hru Vyvolávaná. Vzhledem k tomu, že se účastníci znali jen částečně, byla hra vhodná. Ve skupině výzkumného vzorku 2 byl jeden respondent komunikující znakovým jazykem, proto se v rámci hry používaly jmenné znaky či daktyl počátečního písmena jména. Hra byla úspěšná. Vzhledem ke starší věkové kategorii účastníků bylo možné hrát hru vestoje, zády do kruhu, při sezení na zemi či při lehu na břiše. Druhou hrou

byla Slepá myš. Jelikož šlo o starší věkovou skupinu účastníků, rozhodla se autorka omezit částí těla k dotyku. Děti si mohly sahat pouze na obličej. Shodly se, že jim to nebylo příliš příjemné. Jednak proto, že se příliš neznají, a druhá proto, že je to jejich osobní až intimní zóna.

Den druhý, 11. 8. 2021, se hrála hra Hu-tu-tu-tu. Při motivaci hra byla chaotická, proto se jeden z respondentů ujal vysvětlování. Děti byly rozděleny na dvě poloviny. Samy se rozhodly rozdělit na holky a kluky. V průběhu hry zhodnotily, že toto rozhodnutí nebylo příliš moudré, protože kluci mají větší sílu. Při hře se opět ukázalo, že citoslovce hu-tu-tu-tu nejsou příliš vhodná, tudíž došlo ke zkrácení na tu-tu-tu. I přesto hra nebyla příliš zábavná. Následovala aplikace hry Telegram. Bylo vhodné dětem ukázat, co telegram vůbec byl, a popsat, jak fungoval. Hra se setkala s částečným nepochopením. Někteří účastníci nepochopili, že mají psát dle daného slova větu, ne pouze slova na začínající písmena v původně zadaném slově. I přes dovysvětlení byla hra pro některé děti příliš obtížná. Poslední hra dne, Oblékačí štafeta, se setkala s obrovským úspěchem. Účastníci byli rozděleni na dvě stejně početné skupiny. V prvním kole si oblékli a vysvlékli bundu, v druhém kole si museli bundu navíc zapnout a ve třetím kole si bundy ve skupinách vyměnili. Respondenti byli ze hry tak nadšeni, že autorka hru inovovala – děti si donesly několik kousků oblečení a oblékaly se do nich na čas a zase se vysvlékaly. Následně oblékaly a vysvlékaly jen jednoho člena týmu. Hru autorka s dětmi hrála asi 45 minut. Děti se dobře bavily a zhodnotily, že to byla doposud nejlepší hra pobytu.

Dne 12. 8. 2021, tedy poslední den tábora, byla vyzkoušena hra Hmota. Hra byla názorně předvedena. Na počátku aplikace byla chaotická a děti byly nejisté. Sluchově byla pro respondenty příliš obtížná. Autorka s účastníky ji hráli venku u potoka. Děti se shodly na tom, že zavázané oči jsou jim nepříjemné a že vůbec neslyší odezvu od ostatní hmoty a těžko se orientují. Proto samy navrhly malou změnu, se kterou autorka souhlasila. Vždy při setkání hmoty s hmotou si místo slovní odpovědi poklepaly na hřbet ruky. Další hru, Místo po mé levici, autorka pojala jako hru komplimentů. Při hře byla atmosféra příjemná a milá, respondenti hru nechtěli ukončit. Hra s valounem byla upravena na Hru se šiškou, tedy kop na cíl, to se účastníkům líbilo. Soutěžili mezi sebou a nevydařeným kopům se smáli. Následovala hra Provazochodci, která při vysvětlení nebyla vůbec přijata s nadšením, ale po ukázce autorky byly děti nadšeny. Po provaze, jenž ležel na zemi, chodily po dvou, po třech atd. Následně byla hra rozvinuta tak, že děti stály na laně a měly se řadit dle nějakého kritéria. Nejprve podle barvy trička, od nejsvětějšího po nejtmavší, následně dle měsíce narození, dle začátečního písmena jména, dle výšky od největšího po nejmenšího atd. Hra byla nakonec dětmi velmi kladně

ohodnocena. Další hra, Živá abeceda, respondenty bavila. Byli rozděleni na dvě skupiny a předváděli slova – maso, zuby, ananas, avokádo. Bylo třeba je upozornovat, aby nepoužívali prstovou abecedu. Hra Telefonní řetěz byla sice těžší na pochopení, ale účastníci si ji s chutí zahráli a sami přišli s tím, že by si písmena slov mohli psát na záda. Shodli se, že je to příjemnější a jednodušší. Odhad času byl pro děti zajímavý. Samy netušily, že odhadnout čas je takto obtížné. V rámci odhadu zkoušely uhádnout 1 minutu, 3 minuty a 5 minut. Při každém odhadu diskutovaly či hrály nějakou hru, například „Šly tři opice“. Někteří se strefili téměř přesně, pouze o pár vteřin dříve či později. Nejpřesnější odhady byly 58 vteřin, přesně 3 minuty a 5 minut a 4 vteřiny. Poslední aktivita, Vizitka, byla úspěšně přijata. Díky tomu, že se účastníci již nějaký den znali, tak své vizitky poznali.

4.5 Závěry výzkumného šetření

Všechny hry byly určitým způsobem upraveny. U každé hry byly doplněny a konkretizovány cíle. Dále po konzultaci s vedoucími na táborech byl ke hrám přidán čas, primárně pro lepší orientaci a plánování. U mnohých her byl upraven popis, jednalo se především o jeho konkretizování, a některé hry byly upraveny na míru dětem se sluchovým postižením. Také byly ke hrám přidány další varianty a nově je na kartičkách i „tip“, jenž představuje malé doplnění z osobní zkušenosti z výzkumu.

4.5.1 Hry venku

V rámci aplikace her venku se povedlo upravit všech 8 her.

Hra 1

Název: Vyvolávaná

Cíl: Děti si zapamatují svá jména.

Pomůcky: křída/lano, míč

Popis: Nakreslíme na zem kruh (případně jej můžeme vytvořit z lana), děti se postaví okolo a jedno dítě doprostřed. Dítě uprostřed říká: "Vyvolávám, vyvolávám a jméno vybraného kamaráda.", a vyhazuje míč do vzduchu, nad sebe. Dítě, které slyší své jméno, musí rychle vběhnout do kruhu a chytil míč. A tak hrajeme, dokud děti hra nepřestane bavit nebo do doby, dokud nebudou všechna jména vyvolána.

Další varianty: Lze hrát i na vypadávání, kdo míč nechytí, vypadává.

Dostupné z: <https://www.modrykonik.cz/volny-cas/vyvolavana/>

VYVOLÁVANÁ

Cíl: Děti si zapamatují svá jména, trénují svou paměť, rozvíjí svou hrubou motoriku a koordinaci těla.

Pomůcky: Míč

Čas: 10 minut

Popis:

Uděláme kruh. Jedno dítě dostane míč (může se postavit doprostřed kruhu) Dítě s míčem říká: "Vyberám Evu." a **zaznamená** jmenný znak či **daktuje** první písmeno ze jména- E. Počká, až se kamarád, kterého vyvolal na něj podívá následně vyhazuje míč do vzduchu, nad sebe. Dítě, které je vyvoláno, musí rychle vběhnout do kruhu a chytil míč.

Další varianty:

1. Lze hrát na vypadávání, tzn. kdo míč nechytí, vypadává.
2. Lze hrát v sedě, v leže, zády k sobě, v lehu na břiše apod.

Dostupné z: <https://www.modrykonik.cz/volny-cas/vyvolavana/>

Obr. 4, 5: Hra Vyvolávaná před upravením a ha Vyvolávaná po upravení (vlastní zpracování).

Jak již bylo avizováno, u hry Vyvolávaná byly upraveny cíle, pomůcky, ale i popis, a to tak, že hra byla přizpůsobena dětem se sluchovým postižením. Dále byly rozvedeny další varianty, které jsou více konkretizovány. Nakonec byl ke hře doplněn i čas.

U hry Vyvolávaná bylo při výzkumu zjištěno, že není příliš vhodná pro děti se sluchovým postižením. Proto autorka společně s dětmi vymyslela možné varianty, aby se děti se sluchovým postižením při této hře cítily komfortně, a hlavně aby hra byla uzpůsobená všem dětem bez ohledu na typ sluchové vady.

Hra 15

Název: Živá abeceda

Cíl: Děti rozvíjí svou kreativitu, spolupráci, komunikaci mezi sebou a přemýšlí nad možnostmi pohybů vlastního těla

Pomůcky: papírky s připravenými slovy

Popis: Děti rozdělíme na dvě skupiny, lze i na více skupin. Děti dostanou slovo na papíru a musí jej kreativně ztvárnit a následně předvést druhé skupině, která musí slovo přečíst. Musí se zapojit každý člen týmu.

Další varianty: Zkuste, aby děti nedělaly písmena na zemi.

(Neuman, Hernochová 2003, II.)

ŽIVÁ ABECEDA

Cíl: Děti rozvíjí svou kreativitu, spolupráci, komunikaci mezi sebou a přemýšlí nad možnostmi pohybů vlastního těla.

Pomůcky: Papírky s připravenými slovy

Čas: 15 minut

Popis: Děti rozdělíme na dvě skupiny, lze i na více skupin. Děti dostanou slovo na papírku a musí jej kreativně ztvárnit a následně předvést druhé skupině, která musí slovo přečíst. Musí se zapojit každý člen týmu.

Další varianty:

1. Lze, aby děti slovo nejprve z něčeho poskládaly, např. šišky, kamínky apod.

Tip: Zkuste, aby děti nedělaly písmena na zemi.

(Neuman, Hernochová 2003, II.)

Obr. 6, 7: Hra Živá abeceda před upravením a hra Živá abeceda po upravení (vlastní zpracování).

Dále autorka uvádí hru Živá abeceda, která byla upravena minimálně. Kromě grafické podoby byl doplněn čas hry a možné další varianty a také „tip“. Důvodem byl fakt, že hra byla shledána za optimální, a i po výzkumu byla hodnocena kladně, a tak nebylo třeba ji upravovat.

Upravené hry naleznete v příloze 6 a také na kartičkách zelené barvy, které jsou volnou přílohou této bakalářské práce.

4.5.2 Hry uvnitř

V rámci aplikace her uvnitř se povedlo upravit 6 her. Jedna hra, Písaři, nebyla na výzkumných vzorcích aplikována. A to jak z časových důvodů, tak i z důvodu nevhodnosti pro dané dva výzkumné vzorky.

Hra 5

Název: Telefonní řetěz

Cíl: Děti zapojují hmat, vnímání svého těla a svoji představivost, paměť.

Pomůcky: -

Popis: Děti sedí na zemi vedle sebe v řadě se zavřenýma očima. Vedoucí prvním v řadě pošeptá slovo a dítě ho po písmenech píše do dlaně souseda. A takto si děti předávají písmena celou řadou a poslední si písmena zapamatuje a nakonec slovo vysloví nahlas.

Další varianty: -

(Petillon, 2013)

TELEFONNÍ ŘEŤEZ

Cíl: Děti zapojují hmat, učí se vnímat své tělo, soustředí se a učí se trpělivosti.

Pomůcky: Papírky s připravenými slovy

Čas: 25 minut

Popis: Děti sedí na zemi vedle sebe v řadě se zavřenýma očima. Vedoucí prvním v řadě ukáže slovo na papírku nebo vydaktvluje. Dítě ho po písmenech píše do dlaně souseda. A takto si děti předávají písmena celou řadou a poslední si písmena zapamatuje, a nakonec slovo řekne či napíše na papír, případně vydaktvluje.

Další varianty:

1. Lze písmena psát na záda (jednodušší varianta).
2. U velkých dětí lze i dvouslovná spojení.

Tip: Lze hrát venku.

(Petillon, 2013)

Obr. 8, 9: Hra Telefonní řetěz před upravením a hra Telefonní řetěz po upravení (vlastní zpracování).

Hra Telefonní řetěz slouží jako ukázka upravených her uvnitř. Všechny hry byly shledány jako vhodné i pro hru venku. Vzhledem k tomu, že výzkum se odehrával v letních měsících, byly hry aplikovány venku. U hry Telefonní řetěz byly upraveny cíle, pomůcky i popis. Popis je upraven z důvodu zkušenosti respondentů se hrou, kdy samy děti navrhly změnu hry a následné změny autorka znovu aplikovala. Změny se osvědčily. Po zkušenostech z výzkumu jsou dopsány i další varianty a „tip“. Pomůcky byly dopsány z toho důvodu, že se osvědčilo, aby vedoucí či pedagog měl předem vše připravené. „Tip“ je popsán jako další varianta hry, jedná se o vlastní zkušenost autorky.

Upravené hry naleznete v příloze 6 a také na kartičkách žluté barvy, které jsou volnou přílohou této bakalářské práce.

Závěr

Na závěr by autorka ráda shrnula výsledky své práce a popsala svou výzkumnou činnost. Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou, jak už je v úvodu avizováno.

V rámci teoretické části jsou popsány kapitoly sluchové postižení, volný čas, hra a specifikace hry u sluchově postižených. Všechny informace v těchto kapitolách se opírají o zdroje, jež jsou k nahlédnutí v seznamu bibliografických citací.

Ve druhé, tedy praktické části jsou vymezeny cíle a metodologie výzkumu. Cíle jsou dále rozděleny na hlavní a dílčí. V další části je popsán předvýzkum, ze kterého vyšel dotazník, jenž byl před samotným výzkumem rozdan respondentům. Výsledky z dotazníku jsou popsány v kapitole Charakteristika výzkumného vzorku, která ukazuje a porovnává dvě skupiny respondentů, a to podle pohlaví, věku, školy, vzniku sluchové vady a kompenzační pomůcky. Dále je v praktické části popisováno vlastní výzkumné šetření. Nejprve jsou specifikovány další kategorie pro porovnávání dvou výzkumných vzorků, jako je četnost pobytu, druh komunikace a také volnočasové aktivity dětí. Práce pokračuje popisem samotného výzkumného šetření 1 a výzkumného šetření 2. Nakonec jsou popsány závěry výzkumného šetření, kdy jsou u her venku porovnány dvě hry – hra Vyvolávaná a hra Živá abeceda. Hry jsou porovnávány před úpravou a po úpravě. V další kapitole, Hry venku, je popsána jedna hra, Telefonní řetěz, jako ukázka před upravením a po upravení.

Další částí práce jsou přílohy, mezi něž patří dotazník v rámci předvýzkumu, souhlas s fotografováním, fotografie z her, a nakonec upravené hry v brožuře. Volnou přílohou jsou pak hry na kartičkách.

Cílem práce bylo ověřit vhodnost vybraných her u dětí se sluchovým postižením. Autorka tyto hry aplikovala na dvou věkově rozlišných výzkumných vzorcích, což se neukázalo být problémem. Hry byly upraveny v jiného důvodu. Byly doplněny o čas, který je třeba hře věnovat. Některé hry se povedlo upravit na míru sluchově postiženým dětem. Jedná se primárně o hry, které se opírají o sluchové či hmatové vnímání. Autorka hry doplnila o další varianty a o tipy vycházející z vlastních zkušeností. Upravení hry se zdálo být dostačující. Dále byly do sekce „tip“ doplněny informace, na co si u aplikace her dát pozor. Cíle práce byly splněny, a proto je jejím výsledkem 14 upravených her.

Další vizí autorky je práci rozvíjet dále a hry aplikovat na děti se sluchovým postižením ve školách pro děti se sluchovým postižením. Množství her by bylo ideální rozšířit o dalších 15 her, které budou aplikovány jak na děti s kochleárním implantátem z běžných škol, tak i na děti se sluchovým postižením ve školách pro děti se sluchovým postižením. Nakonec je jejím cílem tyto hry rozšířit do školních družin, mezi volnočasové pedagogy či táborové vedoucí.

Seznam bibliografických citací

- ČINČERA, J. 2007. *Práce s hrou pro profesionály*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s. ISBN 978-80-247-1974-0.
- HÁJEK, B., B. HOFBAUER, J. PÁVKOVÁ. 2003. *Pedagogika volného času*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 80-7290-128-1.
- HÁJEK, B., B. HOFBAUER, J. PÁVKOVÁ. 2008. *Pedagogické ovlivňování volného času: Současné trendy*. 1. vyd. Praha: Portál, s. r. o. ISBN 978-80-7367-473-1.
- HARAZIM H., R. HUDAKOVÁ. 2015. *Dobrodružství v přírodě pro děti*. 1. vyd. Praha: Euromedia Group, k. s. – Knižní klub. ISBN 978-80-242-4844-8.
- HENDL, J. 2016. *Kvalitativní výzkum: Základní teorie, metody a aplikace*. 4. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0982-9.
- HOLMANOVÁ, J. 2005. *Raná péče o dítě se sluchovým postižením*. 3. vyd. Praha: Septima. ISBN 978-80-7216-345-8979.
- HORÁKOVÁ, R. 2012. *Sluchové postižení: úvod do surdopedie*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0084-0.
- HRUBÝ, J. 1997. *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu*. 1. vyd. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených. ISBN 80-7216-006-0.
- HRUBÝ, J. 1998. *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu Díl 2*. 1. vyd. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených. ISBN 80-7216-075-3.
- CHRÁSKA, M. 2016. *Metody pedagogického výzkumu*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s. ISBN 978-80-247-5326-3.
- JANOTKOVÁ, N., K. SVOBODOVÁ. 1998. *Integrace sluchově postiženého dítěte v mateřské a základní škole*. 1. vyd. Praha: Septima. ISBN 80-7216-050-8.
- KAPLAN, A., D. BARTŮNĚK, J. NEUMAN. 2003. *Skáče, běháme a hrajeme si na hřišti i pod střechou*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7178-785-X.
- KRAHULCOVÁ-ŽATKOVÁ, B. 1996. *Komplexní komunikační systémy těžce sluchově postižených*. 1. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-239-7.
- KŘIVOHLAVÁ, L. *Volnočasové aktivity dospělých jedinců se sluchovým postižením*. Brno, 2013. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, Katedra speciální a inkluzivní pedagogiky. Vedoucí diplomové práce Lenka Doležalová.

- KUČERA, P., J. LANGER, J. 2012. *Komunikace s osobami se sluchovým postižením*. In: LUDÍKOVÁ a kol: *Specifikace komunikace s osobami se speciálními vzdělávacími potřebami*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 978-80-244-3094-2.
- LANGER, J., E. SOURALOVÁ. 2013. *Výchova a vzdělávání osob se sluchovým postižením*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 978-80-244-3701-9.
- LANGER, J. 2013. *Základy surdopedie*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 978-80-244-3702-6.
- LANGER, J. 2013. *Komunikace osob se sluchovým postižením*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 978-80-244-3674-6.
- MUKNŠNÁBLOVÁ, M. 2014. *Péče o dítě s postižením sluchu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s. ISBN 978-80-247-5034-7.
- NEUMAN, J. 2014. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. 7. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0628-6.
- NEUMAN, J., S. HERMOCHOVÁ. 2003. *Hry do kapsy I*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7178-673-X.
- NEUMAN, J., S. HERMOCHOVÁ. 2003. *Hry do kapsy II*. 1. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-7178-672-1.
- PELÁNEK, R. 2013. *Příručka instruktora zážitkových akcí*. 2. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0454-1.
- PETILLON, H. 2013. *1000 her pro školy, kroužky a volný čas*. 1. vyd. Brno: Edika. ISBN 978-80-266-0095-4.
- RYCHECKÝ, S. 2012. *Dramatická výchova nejen pro školu 1: Hry a cvičení*. 1. vyd. Brno: Lužánky – středisko volného času. ISBN 978-80-85038-01-9.
- SKÁKALOVÁ, T. 2011. *Uvedení do problematiky sluchového postižení: učební text pro studenty speciální pedagogiky*. 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-675-9.
- SOURALOVÁ, E. 2005. *Gesta v komunikaci hluchoslepých*. In: ŠTĚRBOVÁ, D. *Hluchoslepoty, lidé s ní a kolem ní*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 80-244-1244-6.
- VYHNÁLKOVÁ, P. 2013. *Základy pedagogiky volného času*. 1. vyd. Olomouc: Agentura Gevak, s. r. o. ISBN 978-80-86768-73-1.
- MUKNŠNÁBLOVÁ, M. 2014. *Péče o dítě s postižením sluchu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s. ISBN 978-80-247-5034-7.
- ZAPLETAL, M. 1995. *Hry v přírodě*. 2. vyd. Praha: Leprez. ISBN 80-901826-6-6.

- ZELINKOVÁ, O. 2001. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. 1. vyd. Praha: Portál, s. r. o. ISBN 80-7178-544-X.
- ASNEP.CZ. *Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel* [online] [Cit. 2021-03-14]. Dostupné z <<http://www.asnep.cz/>>.
- HRA.CZ. *Encyklopedie her* [online] [Cit. 2021-02-08]. Dostupné z <<https://www.hra.cz/trideni-her>>.
- KOCHLEAR.CZ. *Klasifikace sluchových vad* [online] [Cit. 2021-01-17]. Dostupné z <<http://www.kochlear.cz/rs/print.php?t=66>>.
- KOCHLEAR.COM. *Kochleární implantáty* [online] [Cit. 2021-02-08]. Dostupné z <<https://www.cochlear.com/cz/home/understand/hearing-and-hl/hl-treatments/cochlear-implant>>.
- IDNES.CZ. *iDNES* [online] [Cit. 2021-03-17]. Dostupné z <https://www.idnes.cz/onadnes/vztahy/hry-v-prirode-venku-na-zahrade-v-lese.A170629_214604_deti_haa>.
- INFORMACNIK.CZ. *Velká kniha her* [online] [Cit. 2021-02-09]. Dostupné z <<http://www.informacnik.cz/gamebook.pdf>>.
- IS.MUNI.CZ. *Závodivé pohybové aktivity a činnosti pro zdokonalení hnutí činností jednotlivce v basketbalu* [online] [Cit. 2021-02-08]. Dostupné z <<https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/js13/pohyb/web/pages/deleni-her.html>>.
- JECNA.CZ. *Základní škola pro sluchově postižené* [online] [Cit. 2021-01-17]. Dostupné z <<https://www.jecna27.cz/zakladni-skola-pro-sluchove-postizene>>.
- MODRYKONIK.CZ. *Modrý koník* [online] [Cit. 2021-02-09]. Dostupné z <<https://www.modrykonik.cz/volny-cas/vyvolavana/>>.
- NESLHK.COM. *Základní škola pro sluchově postižené* [online] [Cit. 2021-01-17]. Dostupné z <<https://neslhc.com/zakladni-skola-pro-sluchove-postizene/>>.
- NUV.CZ. *Národní ústav pro vzdělávání* [online] [Cit. 2021-02-08]. Dostupné z <<http://www.nuv.cz/t/zus>>.
- PRAVONADETSTVI.CZ. *Právo na dětství* [online] [Cit. 2021-02-08]. Dostupné z <<http://www.pravonadetstvi.cz/deti/tvoje-situace/jsi-v-ustavu/typy-ustavni-pece/>>.
- RUCE.CZ. *Kulturní centrum RUCE* [online] [Cit. 2021-03-14]. Dostupné z <<http://ruce.cz/clanky/94-seznam-organizaci>>.
- RUCE.CZ. *Kulturní centrum RUCE* [online] [Cit. 2021-12-04]. Dostupné z <<http://ruce.cz/clanky/3-prstova-abeceda>>.

SKOLA-OSTRAVA.DIAKONIE.CZ. *Speciální škola Diakonie ČCE Ostrava* [online] [Cit. 2021-12-04]. Dostupné z <<https://skola-ostrava.diakonie.cz/vychovne-vzdelavaci-a-terapeuticke-pristupy/alternativni-a-augmentativni-komunikace/makaton/>>.

TOND.CZ. *Tlumočnick očima neslyšících dítěte* [online] [Cit. 2021-03-14]. Dostupné z <<http://www.tond.cz/slovník/komunita-neslyšících>>.

TOND.CZ. *Tlumočnick očima neslyšících dítěte* [online] [Cit. 2021-12-04]. Dostupné z <<http://www.tond.cz/slovník/znakovana-cestina>>.

VYMOLOVA.CZ. *Základní škola* [online] [Cit. 2021-01-17]. Dostupné z <<http://www.vymolova.cz/zakladni-skola>>.

Zákon č. 155/1998 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob [online] 1998 [cit. 2021-12-04]. Dostupné z <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-155>>.

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání [online] 2005 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z <<https://www.msmt.cz/mladez/zajmove-vzdelavani-1>>.

CIBÁKOVÁ, D. Metodika her [přednáška]. Olomouc: UPOL v Olomouci, 16. října 2020.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů [online] 2000 [cit. 2021-10-30] Dostupné z <http://www.szu.cz/uploads/documents/czpz/Legislativa/258_2000_Sb.pdf>.

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obr. 1: Závěsné sluchadlo (dostupné z: <http://www.audionika.cz/stranka/vyber-sluchadla-dle-konstrukcniho-typu>)

Obr. 2: BAHA sluchadlo (dostupné z: <https://www.cochlear.com/cz/home/discover/baha-bone-conduction-implants/discover-baha-5-power>)

Obr. 3: Kochleární implantát (dostupné z: <https://www.cochlear.com/cz/home/understand/hearing-and-hl/hl-treatments/cochlear-implant>)

Obr. 4: Hra Vyvolávaná před upravením (vlastní zpracování)

Obr. 5: Hra Vyvolávaná po upravení (vlastní zpracování)

Obr. 6: Hra Živá abeceda před upravením (vlastní zpracování)

Obr. 7: Hra Živá abeceda po upravení (vlastní zpracování)

Obr. 8: Hra Telefonní řetěz před upravením (vlastní zpracování)

Obr. 9: Hra Telefonní řetěz po upravení (vlastní zpracování)

Tab. 1: Dělení podle stupně sluchové vady (Kochlear.cz, vlastní zpracování)

Tab. 2: Termíny, ve kterých byly hry aplikovány na výzkumný vzorek 1 (vlastní zpracování)

Tab. 3: Termíny, ve kterých byly hry aplikovány na výzkumný vzorek 2 (vlastní zpracování)

Graf 1: Složení respondentů dle pohlaví (vlastní zpracování)

Graf 2: Složení respondentů dle pohlaví (vlastní zpracování)

Graf 3: Složení respondentů dle věku (vlastní zpracování)

Graf 4: Složení respondentů dle věku (vlastní zpracování)

Graf 5: Složení respondentů dle zařazení do škol (vlastní zpracování)

Graf 6: Složení respondentů dle zařazení do škol (vlastní zpracování)

Graf 7: Složení respondentů dle vzniku sluchové vady (vlastní zpracování)

Graf 8: Složení respondentů dle vzniku sluchové vady (vlastní zpracování)

Graf 9: Složení respondentů dle kompenzační pomůcky (vlastní zpracování)

Graf 10: Složení respondentů dle kompenzační pomůcky (vlastní zpracování)

Graf 11: Složení respondentů dle četnosti účastí na zotavovací akci (vlastní zpracování)

Graf 12: Složení respondentů dle četnosti účastí na zotavovací akci (vlastní zpracování)

Graf 13: Složení respondentů dle komunikačních prostředků (vlastní zpracování)

Graf 14: Složení respondentů dle komunikačních prostředků (vlastní zpracování)

Graf 15: Složení respondentů dle volnočasových aktivit. (vlastní zpracování)

Graf 16: Složení respondentů dle volnočasových aktivit (vlastní zpracování)

Seznam příloh

Příloha 1: Upravený dotazník

Příloha 2: Ukázka neupravených her venku a uvnitř (2)

Příloha 3: Hry uvnitř a venku s vyplněnou tabulkou při výzkumu (pouze ukázka)

Příloha 4: Souhlas s fotografováním (nevyplněný)

Příloha 5: Fotografie her

Příloha 6: Brožura – Upravené volnočasové aktivity u dětí se sluchovým postižením

Příloha 7: Zalamované barevné karty s upravenými hrami

Příloha 1

Dotazník

Zakroužkuj, prosím, svou odpověď:

Jsem:

- HOLKA
- KLUK

Kolik mám roků:

- 6- 9 LET
- 10- 12 LET
- 13- 15 LET
- 16- 18 LET

Kam chodím do školy:

- BĚŽNÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA
- ZÁKLADNÍ ŠKOLA PRO SLUCHOVĚ POSTIŽENÉ
- VÍCELETÉ GMNÁZIUM
- BĚŽNÁ STŘEDNÍ ŠKOLA
- STŘEDNÍ ŠKOLA PRO SLUCHOVĚ POSTIŽENÉ

Moje sluchová vada je:

- VROZENÁ
- ZÍSKANÁ

Moje kompenzační pomůcka je:

- SLUCHADLO
- KOCHLEÁRNÍ IMPLANTÁT
- JINÉ:

Příloha 2

Hry venku

Pohybové hry

Hra 1

Název: Vyvolávaná

Cíl: Děti si zapamatují svá jména.

Pomůcky: křída/lano, míč

Popis: Nakreslíme na zem kruh (případně jej můžeme vytvořit z lana), děti se postaví okolo a jedno dítě doprostřed. Dítě uprostřed říká: “Vyvolávám, vyvolávám a jméno vybraného kamaráda.“, a vyhazuje míč do vzduchu, nad sebe. Dítě, které slyší své jméno, musí rychle vběhnout do kruhu a chytit míč. A tak hrajeme, dokud děti hra nepřestane bavit nebo do doby, dokud nebudou všechna jména vyvolána.

Další varianty: Lze hrát i na vypadávání, kdo míč nechytí, vypadává.

Dostupné z: <https://www.modrykonik.cz/volny-cas/vyvolavana/>

Hry v okolí chaty

Hra 10

Název: Místo po mé levici

Cíl: Děti se seznámí a naučí se svá jména a jiné věci o sobě navzájem.

Pomůcky: -

Popis: Děti sedí v kruhu a vedle jednoho z nich po levé straně zůstane volné místo. Ten, vedle něhož je volné místo začíná a vybírá si, kdo si vedle něj sedne. Říká větu: „Místo po mé levici je volné, chtěl/a bych, aby si na něj sedla dívka se jménem Klára.“

Další varianty: Hra se dá obměňovat za pomoci jiných vět. Můžeme do hry zapojit jména, vlastnosti, rodinné vztahy, oblečení a jiná specifika.

(Neuman, 2014)

Hry uvnitř

Hry na paměť, pozornost a komunikaci

Hra 3

Název: Slepá myš

Cíl: Děti pracují na důvěře sobě navzájem, seznamují se, soustředí se na svůj hmat a další smysly.

Pomůcky: -

Popis: Děti stojí v kruhu a drží se za ruce. Jedno dítě stojí uprostřed a má zavřené oči, je to slepá myš. Děti se v kruhu začnou pohybovat dokola a na povel se zastaví. Slepá myš přistoupí k nějakému dítěti a snaží se poznat, kdo je to. Jakmile slepá myš uhodne, jde odhalené dítě doprostřed kruhu.

Další varianty: -

(Petillon, 2013)

Psací hry

Hra 8

Název: Telegram

Cíl: Děti rozvíjí tvořivost, slovní zásobu, jemnou motoriku.

Pomůcky: papíry, tužky

Popis: Vedoucí určí jakékoliv slovo a děti musí napsat, co nejrychleji telegram. Tzn., že napíše větu. Slova ve větě musí začínat písmenem z určeného slova. Následně si telegramy navzájem přečtou a společně můžeme ohodnotit, kdo má nejnápaditější telegram.

Další varianty: Příklad: Koza- Kdykoliv obejdi zlaté auto.

(Rychecký, 2012)

Hra 10

Název: Místo po mé levici

Cíl: Děti se seznámí a naučí se svá jména a jiné věci o sobě navzájem.

Pomůcky: -

Popis: Děti sedí v kruhu a vedle jednoho z nich po levé straně zůstane volné místo. Ten, vedle něhož je volné místo začíná a vybírá si, kdo si vedle něj sedne. Říká větu: „Místo po mé levici je volné, chtěl/a bych, aby si na něj sedla dívka se jménem Klára.“

Další varianty: Hra se dá obměňovat za pomoci jiných vět. Můžeme do hry zapojit jména, vlastnosti, rodinné vztahy, oblečení a jiná specifika.

(Neuman, 2014)

Datum:	11.7.2021
Počet dětí:	10
Motivace:	- seznamovací hra - naučíme se svá jména + es je malá máš specifika
Vysvětlení/ pochopení:	✓ Zs/Fed + vzorová ukázka - problém s tvořením vět → různé → → naučili se jména (smích o rychlosti věcí)
Pozorování:	✓ - děti se bavily, hledaly svá specifika → vícečetné, ti kteří se naučili → se pokoušely o jiné - problém PL - výpne
Diskuze po hře:	- děti spokojené, líbilo se jim

- brát jména jí v lese → lepší v sedle?

Hra 7

Název: Odhad času

Cíl: Děti zkusí svůj odhad a svou intuici.

Pomůcky: -

Popis: Děti se snaží odhadnout určitý časový úsek. Vedoucí určí, kolik minut děti odhadují, zahájí čas. Děti si během doby povídají. A když si nějaké dítě myslí, že uplynul určitý čas, zvedne ruku a vedoucí si запиše čas. Na konci všem řekne trestné vteřiny a také výsledek, kdo byl nejbližší.

Další varianty: -

(Dostupné z <http://www.informacnik.cz/gamebook.pdf>)

Datum:	12.8.2021
Počet dětí:	10
Motivace:	fetiš
Vysvětlení/ pochopení:	25/řec
Pozorování:	<p>PRÍBĚH ZE SLOV - 1 SLOVO - ~~4 min~~ 3 min.</p> <p>SLI 3 OACE - 5 min 1 min. - vysvětlení o výběru dvořáka</p>
Diskuze po hře:	<p>zapomněl, často lehké odětnosti → zapomenuté filmy na čas</p> <p>nejbližší - 1 min - 0.58 nejdotvo 0.40 // 1.117 3 min - 3.00 // 2.17 // 3.07 5 min. - 5.04 // 3.09 // 5.30</p>

INFORMACE O ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 O ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále jen „Nařízení“)

Já, _____, narozen/a dne _____, jsem informován/a, že Spolek uživatelů kochleárního implantátu SUKI (dále jen „Správce“), v souvislosti s přihlášením mého dítěte jménem _____, narozeno dne _____ na tábor – SUKI jede na tábor, uchovává následující osobní údaje o mém dítěti:

1. jméno a příjmení,
2. datum narození,
3. pojišťovnu a vlastnictví ZTP, ZTP/P,
4. adresu bydliště,
5. komunikační systém a typ kompenzační pomůcky,
6. jména zákonných zástupců a kontaktních osob a jejich telefonní čísla,
7. členství v SUKI a Cochlear family
8. zdravotní omezení, alergie a intolerance

Veškeré osobní údaje jsou zpracovávány za účelem organizace tábora, jeho bezproblémového chodu a vykazování aktivit řídicímu orgánu tábora, kterým je Spolek uživatelů kochleárního implantátu. Jsem informován/a, že výše zmíněné osobní údaje budou zpracovávány a uchovávány po dobu dvou let. Tato lhůta je dána unijními předpisy. Správce tyto osobní údaje nikomu dalšímu nepředává.

SOUHLAS SE ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Souhlasím, aby Správce zpracovával fotografie a videa, na kterých může být mé dítě, či vyhotovené výrobky z tábora

- Propagace tábora (letáček, článek, web tábora, sociální sítě, Tiché zprávy)
- Prezentace tábora na webu tábora a na sociálních sítích

Jsem srozuměn/srozuměna se svým právem:

- mít přístup k Osobním údajům svého dítěte (dle čl. 15 Nařízení),
- požadovat jejich opravu (dle čl. 16 Nařízení),
- na vymazání osobních údajů bez zbytečného odkladu, pokud jsou dány důvody dle čl. 17 Nařízení,
- na omezení zpracování osobních údajů v případech dle čl. 18 Nařízení,
- odvolat tento Souhlas podle čl. 7 odst. 3 Nařízení,
- podat proti Správci údajů stížnost podle čl. 77 Nařízení.

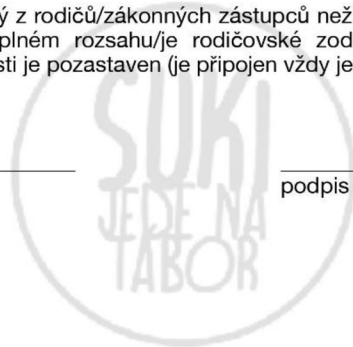
Prohlašuji, že jsem si text tohoto souhlasu pečlivě přečetl/přečetla, obsahu rozumím a souhlasím s ním. Uvedená vyjádření podepisuji (odpovídající variantu zakroužkujte)

- Spolu s druhým rodičem/zákonným zástupcem dítěte (jsou připojeny vždy podpisy obou rodičů/zákonných zástupců)
- Ve shodě s vůlí druhého rodiče/zákonného zástupce (je připojen vždy jen jeden podpis)
- Ze své vůle, jelikož druhý z rodičů/zákonných zástupců nežije/není znám/nemá způsobilosti k právním úkonům v plném rozsahu/je rodičovské zodpovědnosti zbaven/výkon jeho rodičovské zodpovědnosti je pozastaven (je připojen vždy jen jeden podpis)

Datum: _____

_____ podpis matky/zák.zástupce

_____ podpis otce/zák.zástupce

INFORMACE O ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 O ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále jen „Nařízení“)

Já, _____, narozen/a dne _____, jsem informován/a, že Spolek uživatelů kochleárního implantátu SUKI (dále jen „Správce“), v souvislosti s přihlášením mého dítěte jménem _____, narozeno dne _____ na akci – SUKI na vlastní triko, uchovává následující osobní údaje o mém dítěti:

jméno a příjmení, datum narození, pojišťovnu a vlastnictví ZTP, ZTP/P, adresu bydliště, komunikační systém a typ kompenzační pomůcky, jména zákonných zástupců a kontaktních osob a jejich telefonní čísla, členství v SUKI, zdravotní omezení, alergie a intolerance

Veškeré osobní údaje jsou zpracovávány za účelem organizace tábora, jeho bezproblémového chodu a vykazování aktivit řídicímu orgánu tábora, kterým je Spolek uživatelů kochleárního implantátu. Jsem informován/a, že výše zmíněné osobní údaje budou zpracovávány a uchovávány po dobu dvou let. Tato lhůta je dána unijními předpisy. Správce tyto osobní údaje nikomu dalšímu nepředává.

SOUHLAS SE ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Souhlasím, aby Správce zpracovával fotografie a videa, na kterých může být mé dítě, či vyhotovené výrobky z akce

- Propagace tábora (letáček, články, web tábora, sociální sítě, Tiché zprávy)
- Prezentace tábora na webu tábora a na sociálních sítích

Jsem srozuměn/srozuměna se svým právem:

mít přístup k Osobním údajům svého dítěte (dle čl.15 Nařízení), požadovat jejich opravu (dle čl. 16 Nařízení), na vymazání osobních údajů bez zbytečného odkladu, pokud jsou dány důvody dle čl. 17 Nařízení, na omezení zpracování osobních údajů v případech dle čl. 18 Nařízení, odvolat tento Souhlas podle čl. 7 odst. 3 Nařízení, podat proti Správci údajů stížnost podle čl. 77 Nařízení.

Prohlašuji, že jsem si text tohoto souhlasu pečlivě přečetl/přečetla, obsahu rozumím a souhlasím s ním. Uvedená vyjádření podepisuji (odpovídající variantu zakroužkujte)

- Spolu s druhým rodičem/zákonným zástupcem dítěte (jsou připojeny vždy podpisy obou rodičů/zákonných zástupců)
- Ve shodě s vůlí druhého rodiče/zákonného zástupce (je připojen vždy jen jeden podpis)
- Ze své vůle, jelikož druhý z rodičů/zákonných zástupců nežije/není znám/nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu/je rodičovské zodpovědnosti zbaven/výkon jeho rodičovské zodpovědnosti je pozastaven (je připojen vždy jen jeden podpis)

Datum: _____

_____
 podpis matky/zák.zástupce

Pořadatel

Spolek uživatelů kochleárního implantátu
V Luhu 754/18
140 00 Praha 4 – Nusle
IČ: 60458844

_____
 podpis otce/zák.zástupce

Kontakt

Barbora Šnajdrová
+420 721 978 203
Marína Štibrányiová
+420 776 337 362

Příloha 5

Výzkumný vzorek 1

Hra 1- Vyzvolávaná

Hra 14- Monstrum

Hra 3- Slepá myš

Hra 3- Slepá myš

Hra 11- Hra s valounem

Hra 14- Oblékačí štafeta

Hra 5- Telefonní řetěz

Hra 15- Živá abeceda

Hra 9- Vizitka

Hra 9- Vizitka

Výzkumný vzorek 2

Hra 7- Odhad času

Hra 14- Oblékačí štafeta

Hra 13- Provazochodci

Hra 8- Telegram

Hra 3- Slepá myš

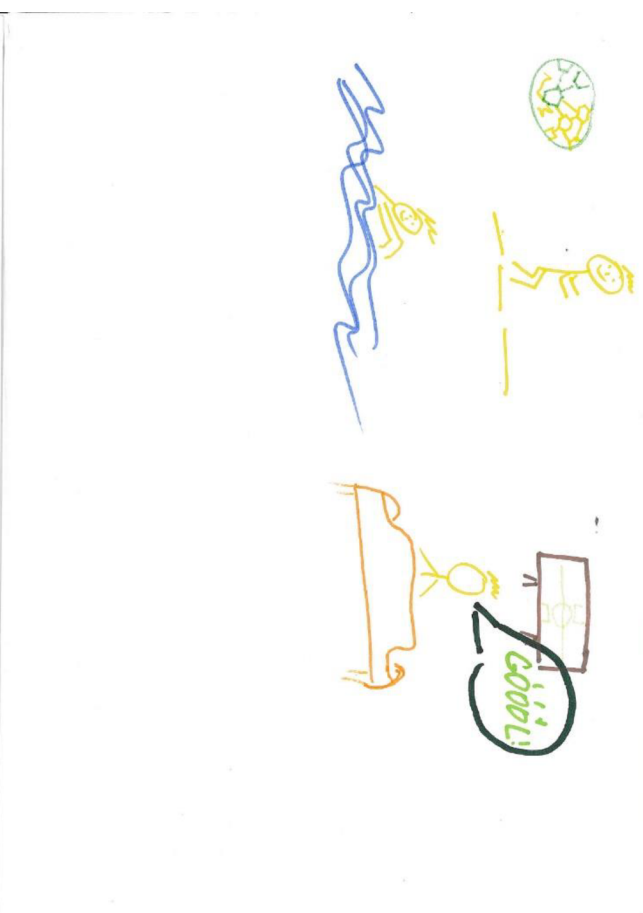
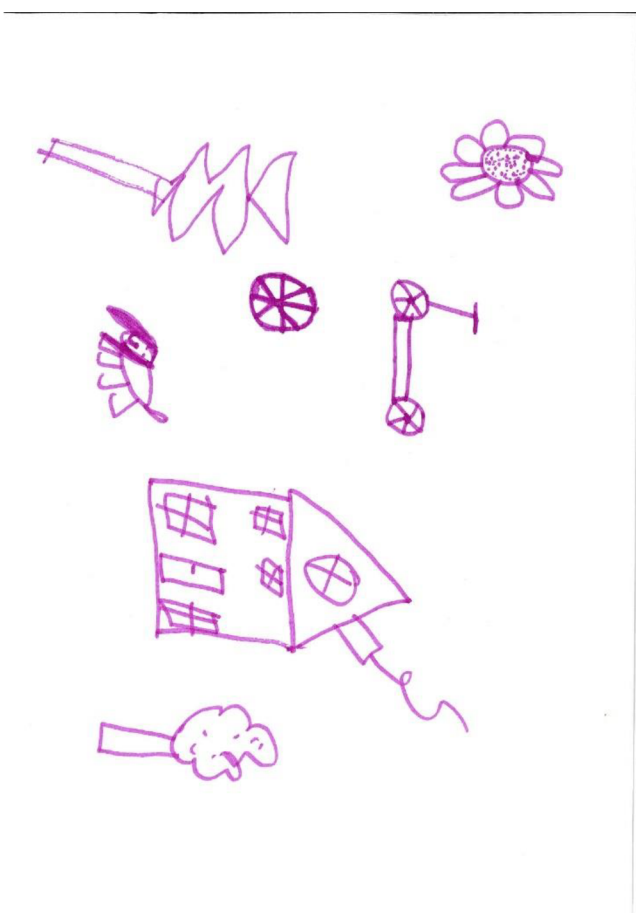

Hra 14- Oblékačí štafeta

Hra 13- Provazochodci

Hra 1- Vyvolávaná

Hra 9- Vizitka

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Kristýna Kučerová
Katedra:	Ústav speciálněpedagogických studií
Vedoucí práce:	Mgr. BcA. Pavel Kučera, Ph.D.
Rok obhajoby:	2022

Název práce:	Volnočasové aktivity u dětí (žáků) se sluchovým postižením
Název práce v angličtině:	Leisure activities for children (pupils) with hearing impairment
Anotace práce:	Tato bakalářská práce je zaměřena na volnočasové aktivity dětí (žáků) se sluchovým postižením. Ukazuje výzkum na dvou zotavovacích akcích, kdy byly mapovány hry, které byly následně upraveny pro děti se sluchovým postižením.
Klíčová slova:	Volnočasové aktivity, děti, žáci, sluchové postižení
Anotace v angličtině:	This thesis is focused on leisure activities of children (pupils) with hearing impairment. This research is at two camps, where games were mapped. And this games were edited for children with hearing impairments.
Klíčová slova v angličtině:	Leisure activities, children, pupils, hearing impairments
Přílohy vázané v práci:	Příloha 1 – Upravený dotazník Příloha 2 – Ukázka neupravených her venku a vevnitř (2) Příloha 3 – Hry uvnitř a venku s vyplněnou tabulkou při výzkumu (pouze ukázka) Příloha 4 – Souhlas s fotografiemi (nevyplněný) Příloha 5 – Fotografie her

Přílohy k práci:	Brožura – Upravené volnočasové aktivity u dětí se sluchovým postižením Zalaminované barevné karty s upravenými hrami
Rozsah práce:	53 stran
Jazyk práce:	Český